

BIOKOVO
Park prirode
Nature park

Europska unija
Zajedno do fondova EU

EUROPSKI STRUKTURNI
I INVESTICIJSKI FONDOVI

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog fonda za regionalni razvoj.
Sadržaj ovog materijala isključiva je odgovornost JU PP Biokovo.

Operativni program
KONKURENTNOST
I KOHEZIJA

FOND ZA ZAŠTITU OKOLIŠA I
ENERGETSKU UČINKOVITOST

Sukladno članku 12., stavku 1. Zakona o javnoj nabavi ("Narodne novine" br. 120/16) za nabavu roba i usluga procijenjene vrijednosti do 200.000,00 kn (bez PDV-a), odnosno za nabavu radova procijenjene vrijednosti do 500.000,00 kn (bez PDV-a) i članku 1. Pravilnika o provedbi postupaka jednostavne nabave za robu, radove i usluge JU PP Biokovo, Naručitelj nije obavezan primjenjivati Zakon o javnoj nabavi. Na temelju toga utvrđuje se slijedeći:

POZIV ZA DOSTAVU PONUDA

Postupak jednostavne nabave za predmet nabave

Izrada tabli

- **Grupa 1:** Izrada signalizacijsko-interpretacijskih tabli
- **Grupa 2:** Izrada tabli za slijepe

Evidencijski broj nabave: 39/20

U Makarskoj, siječanj 2021. godine

Sadržaj

1.	PODACI O JAVNOM NARUČITELJU	3
2.	OSOBA ILI SLUŽBA ZADUŽENA ZA KONTAKT - KOMUNIKACIJU S PONUDITELJIMA, IZMJENA I/ILI POJAŠNJENJE POZIVA ZA DOSTAVU PONUDA, TRAŽENJE POJAŠNJENJA.....	3
3.	EVIDENCIJSKI BROJ NABAVE.....	3
4.	POPIS GOSPODARSKIH SUBJEKATA S KOJIMA JE NARUČITELJ U SUKOBU INTERESA	3
5.	VRSTA POSTUPKA NABAVE.....	4
6.	PROCIJENJENA VRIJEDNOST NABAVE.....	4
7.	VRSTA UGOVORA O NABAVI	4
8.	OPIS PREDMETA NABAVE.....	5
9.	MJESTO IZVRŠENJA UGOVORA.....	5
10.	TRAJANJE UGOVORA O NABAVI	5
11.	RAZLOZI ISKLJUČENJA.....	5
12.	UVJETI I DOKAZI SPOSOBNOSTI PONUDITELJA	6
13.	UVJETI SPOSOBNOSTI U SLUČAJU ZAJEDNICE PONUDITELJA	7
14.	SUDJELOVANJE PODUGOVARATELJA	7
15.	OBLIK, NAČIN IZRADE I SADRŽAJ PONUDA.....	8
16.	NAČIN ODREĐIVANJA CIJENE PONUDE	8
17.	ROK VALJANOSTI PONUDE	8
18.	KRITERIJ ZA ODABIR PONUDE.....	8
	Grupa 1. Izrada signalizacijsko-interpretacijskih tabli.....	8
	Grupa 2. Izrada tabli za slijepe	10
19.	ROK, NAČIN I UVJETI PLAĆANJA	11
20.	JAMSTVA.....	11
21.	ROK I NAČIN DOSTAVE PONUDA.....	12
22.	PREGLED I OCJENA PONUDA.....	12
23.	DONOŠENJE ODLUKE O ODABIRU	12
24.	ODLUKA O PONIŠTENJU	13
25.	TAJNOST DOKUMENTACIJE GOSPODARSKIH SUBJEKATA	13
26.	DRUGI PODATCI I ZAHTJEVI NARUČITELJA	13
27.	SASTAVNI DIJELOVI PONUDE.....	13
30.	PRIVITCI	14

Pravo sudjelovanja na nadmetanju u postupku jednostavne nabave za koji je javno objavljen poziv za dostavu ponuda imaju svi zainteresirani gospodarski subjekti, u skladu sa zahtjevima i uvjetima iz poziva za dostavu ponuda.

1. PODACI O JAVNOM NARUČITELJU

Naziv javnog naručitelja: Javna ustanova "Park prirode Biokovo"
Sjedište javnog naručitelja: Franjevački put 2/A, 21 300 Makarska
Odgovorna osoba javnog naručitelja: Slavo Jakša, prof.
OIB: 63685777958
IBAN broj: HR9824070001100571153
Broj telefona: 021/616924
Adresa elektroničke pošte: info@pp-biokovo.hr

2. OSOBA ILI SLUŽBA ZADUŽENA ZA KONTAKT - KOMUNIKACIJU S PONUDITELJIMA, IZMJENA I/ILI POJAŠNJENJE POZIVA ZA DOSTAVU PONUDA, TRAŽENJE POJAŠNJENJA

Osoba zadužena za komunikaciju s gospodarskim subjektima: Jozo Bekavac
Kontakt telefon: +385(0)99 214 0176
Email: jozo.bekavac@pp-biokovo.hr

Zahtjev sa svim pitanjima koja bi gospodarski subjekt želio postaviti naručitelju u svezi objašnjenja i izmjene vezane za dokumentaciju za podnošenje ponuda, mora biti postavljen pravodobno. Zahtjev je pravodoban ako je dostavljen naručitelju najkasnije tijekom trećeg (3.) dana prije dana u kojem ističe rok za dostavu ponuda i to isključivo u pisanom obliku. Pod uvjetom da je zahtjev dostavljen pravodobno, posljednje dodatne informacije i objašnjenja vezana uz dokumentaciju naručitelj će staviti na raspolaganje najkasnije tijekom drugog (2.) dana prije dana u kojem ističe rok za dostavu ponuda. Ukoliko će biti potrebno da naručitelj mijenja dokumentaciju, produžiti će rok za dostavu ponuda na način da svi gospodarski subjekti od izmjene imaju najmanje 5 dana za dostavu ponude. Dodatne informacije i objašnjenja stavljaju se na raspolaganje na isti način i na istim internetskim stranicama kao i osnovna dokumentacija bez navođenja podataka o podnositelju zahtjeva.

3. EVIDENCIJSKI BROJ NABAVE

Ev. broj 39/20

4. POPIS GOSPODARSKIH SUBJEKATA S KOJIMA JE NARUČITELJ U SUKOBU INTERESA

Sukladno članku 80. ZJN 2016., a vezano uz odredbe članaka 76 . i 77. ZJN 2016. i sprječavanje sukoba interesa, Naručitelj ne smije sklapati ugovore o javnoj nabavi sa sljedećim gospodarskim subjektima (u svojstvu ponuditelja, člana zajednice gospodarskih subjekata i podugovaratelja odabranom ponuditelju), i to:

1. Obrt „Slavo“, vl. Slavo Jakša; Breljanska 4, Makarska; OIB: 91595124613,
2. OPG „Livr“, vl. Vedrana Vela Puharić; Kralja P.Krešimira IV 72, Makarska; OIB: 70890298728,

3. OPG „Mare i Jozo“, vl. Jozo Bekavac; Frankopanska 5, Brela; OIB: 53178137097
4. GUO Roglić, vl. Igor Roglić Gračke skale 2, Makarska, OIB: 41397590319
5. Roglić d.o.o., Gradišćanskih Hrvata 26, Makarska, OIB: 17911359351
6. INGPROJEKT d.o.o., Vozilići 3/1, Plomin; OIB:03463090924: gospodarski subjekt ima sklopljen ugovor s JU Park prirode Biokovo za usluge ovlaštenog inženjera građevine za zahvate u projektu „NOVI ADRION“.
7. SENSUM d.o.o., Kvaternikova 21, Rijeka, OIB: 8324046538, gospodarski subjekt ima sklopljen ugovor s JU Park prirode Biokovo za savjetodavne usluge u pripremi i provedbi postupaka javne nabave koji se provode u sklopu projekta „NOVI ADRION“.
8. KOCKA d.o.o., Jurja Barakovića 2, Šibenik, OIB:22124859658, gospodarski subjekt ima sklopljen ugovor s JU Park prirode Biokovo za tehničku pomoć u provedbi projekta „NOVI ADRION“
9. TRICA, obrt za savjetovanje, vl. Mirna Vulin, Pilotova 1, 22242 Jezera
10. OPG D. Vulin, vl. Petar Vulin, Pilotova 1, 22242 Jezera

Naručitelj će:

- ❖ isključiti gospodarskog subjekta koji je u sukobu interesa i koji je naveden u ovoj točki Dokumentacije o nabavi,
- ❖ isključiti zajednicu gospodarskih subjekata u okviru koje kao član Zajednice gospodarskih subjekata sudjeluje gospodarski subjekt koji je u sukobu interesa i koji je naveden u ovoj točki Dokumentacije o nabavi,
- ❖ isključiti gospodarskog subjekta ili zajednicu gospodarskih subjekata, ukoliko je u njihovoj ponudi sudjelovao podugovaratelj koji je u sukobu interesa i koji je naveden u ovoj točki Dokumentacije o nabavi, ukoliko gospodarski subjekt ili zajednica gospodarskih subjekata nisu u mogućnosti promijeniti navedenog podugovaratelja sukladno odredbama ZJN 2016. Ukoliko navedeni gospodarski subjekt ili zajednica gospodarskih subjekata mogu zamijeniti predloženog podugovaratelja novim podugovarateljem sukladno odredbama ZJN 2016., naručitelj neće isključiti ponudu gospodarskog subjekta ili zajednicu gospodarskih subjekata.

5. VRSTA POSTUPKA NABAVE

Postupak jednostavne nabave. Sukladno članku 12., stavak 1. Zakona o javnoj nabavi (NN 120/16) za godišnju procijenjenu vrijednost nabave iz Plana nabave manju od 200.000 kuna bez PDV-a odnosno 500.000 kuna bez PDV-a (tzv. jednostavnu nabavu) naručitelj nije obvezan provoditi postupke javne nabave propisane Zakonom o javnoj nabavi.

6. PROCIJENJENA VRIJEDNOST NABAVE

Procijenjena vrijednost predmeta nabave iznosi **197.950,00 kuna** bez PDV-a.

Predmet nabave je podijeljen na grupe.

Grupa 1: Izrada signalizacijsko-interpretacijskih tabli: PVN 141.700,00 kn (bez PDV-a)

Grupa 2: Izrada tabli za slijepe: PVN 56.250,00 kn (bez PDV-a)

7. VRSTA UGOVORA O NABAVI

Naručitelj će po okončanju postupka nabave s odabranim ponuditeljem sklopiti ugovor o nabavi robe.

8. OPIS PREDMETA NABAVE

Predmet nabave odnosi se na grafičku pripremu, tisak, dobavu i montažu tabli s pripadajućim konstrukcijama u zaštićenom prirodnom području Parka prirode Biokovo. Table i konstrukcije je potrebno izraditi sukladno definiranom standardu Parkova Hrvatske.

Detaljan opis predmeta nabave i popratne dokumentacije u smislu sadržaja tabli, veličine i izgleda tabli i konstrukcije moguće je dobiti uvidom u:

Prilog I. Projektni zadatak Unaprjeđenje signalizacijsko-interpretacijskog sustava PP Biokovo

Informacije o:

- a) vrsta i količina tabli s potrebnim konstrukcijama (tipovima);
- b) lokacije za postavljanje tabli

Prilog II. Interpretacijski tekstovi za dio tabli

Informacije o:

- a) tekstovima i prijedlozima fotografija za table na koje je predviđen interpretacijski sadržaj

Knjiga standarda - Parkovi Hrvatske

<https://narodne-novine.nn.hr/files/sluzbeni-dio/2020/81/NN-SL-2020-081-Prilog-2.pdf>

<https://narodne-novine.nn.hr/files/sluzbeni-dio/2020/81/NN-SL-2020-081-Prilog-1.pdf>

Informacije o:

- a) Opis i dimenzije tabli;
- b) Opis, dimenzije i nacrti potrebnih konstrukcija;
- c) Korištenje loga Parkovi Hrvatske

Upute za informiranje, komunikaciju i vidljivost

<https://strukturnifondovi.hr/wp-content/uploads/2017/03/Upute-za-korisnike-zadnja-verzija.pdf>

Informacije o:

- a) Apliciranje logotipa Europske unije na table sufinancirane sredstvima Europske unije iz OP Konkurentnost i kohezija

Ponuditelj je obvezan poštivati sve ulazne podatke priloga, a posebice Upute za informiranje, komunikaciju i vidljivost Europske unije.

9. MJESTO IZVRŠENJA UGOVORA

Mjesto izvođenja radova je Park prirode Biokovo. Točne lokacije za postavljanje tabli nalaze se u Prilogu I. Prilikom postavljanja tabli Naručitelj će osigurati osobu za detaljnije upute po lokacijama.

10. TRAJANJE UGOVORA O NABAVI

Rok pružanja trajanja ugovora o nabavi je 60 dana od dana potpisa ugovora.

U slučaju nepovoljnih vremenskih uvjeta i nepredvidivih okolnosti, Izvođač je dužan obavijestiti Naručitelja uz obrazloženje o nemogućnosti postavljanja tabli u propisanom roku, uz dostavu odgovarajućih dokaza. Naručitelj na temelju pravovremenog zahtjeva može produljiti rok za postavljanje tabli.

11. RAZLOZI ISKLJUČENJA

Svaki ponuditelj mora dostaviti:

1. Odgovarajuću dokumentaciju kojom ovlaštena osoba gospodarskog subjekta izjavljuje da nije pravomoćno osuđena za bilo koje od kaznenih djela iz članka 251.stavak 1. točka a) do f) Zakona o javnoj nabavi.

Za potrebe utvrđivanja okolnosti iz ove točke gospodarski subjekt u ponudi dostavlja izjavu. Izjavu daje osoba po zakonu ovlaštena za zastupanje gospodarskog subjekta. U tu svrhu potrebno je popuniti obrazac Izjave o nekažnjavanju koja se nalazi u **Obrazac 1a ili Obrazac 1b** ovog Poziva na dostavu ponuda.

2. Dokaz da je gospodarski subjekt ispunio obveze plaćanja dospjelih poreznih obveza i obveza za mirovinsko i zdravstveno osiguranje.

U svrhu dokazivanja navedene obveze iz točke 2. ponuditelj mora dostaviti potvrdu porezne uprave o nepostojanju duga (prihvatljiva je i neovjerena preslika).

3. Ostali razlozi isključenja ponuditelja i dokumenti koje ponuditelji moraju dostaviti i na temelju kojih se utvrđuje postoje li razlozi za isključenje

Naručitelj će isključiti ponuditelja iz postupka nabave ukoliko postoje sljedeći razlozi za isključenje:

- ako je nad njime otvoren stečaj, ako je u postupku likvidacije, ako njime upravlja osoba postavljena odstrane nadležnog suda, ako je u nagodbi s vjerovnicima, ako je obustavio poslovne djelatnosti ili se nalazi u sličnom postupku prema propisima države sjedišta gospodarskog subjekta i/ili
- ako je nad njime pokrenut prethodni postupak radi utvrđivanja uvjeta za otvaranje stečajnog postupka ili postupak likvidacije po službenoj dužnosti, ili postupak nadležnog suda za postavljanje osobe koja će njime upravljati, ili postupak nagodbe s vjerovnicima ili se nalazi u sličnom postupku prema propisima države sjedišta gospodarskog subjekta.

Za dokazivanje okolnosti iz točke 3. nije potrebno dostavljati dokaz već će naručitelj nakon pregleda i ocjene ponude te rangiranja prije davanja prijedloga o odabiru, po potrebi, od najpovoljnijeg ponuditelja zatražiti dokaz o nepostojanju razloga isključenja.

12. UVJETI I DOKAZI SPOSOBNOSTI PONUDITELJA

1. Uvjeti i dokazi pravne i poslovne sposobnosti

Ponuditelj, odnosno zajednica ponuditelja, dužan je u svojoj ponudi priložiti dokumente kojima dokazuje svoju pravnu i poslovnu sposobnost.

Dokumenti za dokazivanje sposobnosti moraju biti na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu. Ukoliko je ponuditelj registriran izvan Republike Hrvatske ili je dokument za dokazivanje sposobnosti na stranom jeziku, uz prilaganje dokumenata za dokazivanje sposobnosti na stranom jeziku, ponuditelj je dužan uz svaki dokument priložiti i prijevod na hrvatski jezik.

Izvod o upisu u sudski, obrtni, strukovni ili drugi odgovarajući registar države sjedišta gospodarskog subjekta. Upis u registar dokazuje se odgovarajućim izvodom, a ako se oni ne izdaju u državi sjedišta gospodarskog subjekta, gospodarski subjekt može dostaviti izjavu s ovjerom potpisa kod nadležnog tijela.

POTREBNO DOSTAVITI: Izvod iz registra ili Izjava kako je zatraženo. Dokaz se može priložiti u neovjerenoj preslici.

Napomena: u slučaju zajednice ponuditelja, svi članovi zajednice ponuditelja obvezni su pojedinačno dokazati svoju pravnu i poslovnu sposobnost.

13. UVJETI SPOSOBNOSTI U SLUČAJU ZAJEDNICE PONUDITELJA

Zajednica ponuditelja je udruženje više gospodarskih subjekata koje je pravodobno dostavilo zajedničku ponudu po ovom nadmetanju.

U slučaju zajednice ponuditelja svi članovi zajednice ponuditelja moraju pojedinačno dokazati nepostojanje okolnosti iz točaka, kako je navedeno u 11. i 12.1. ovog Poziva za dostavu ponuda.

Za potrebe dostavljanja ponude naručitelj ne smije od zajednice ponuditelja zahtijevati određeni pravni oblik njihova zajedničkog ustrojstva, ali može poslije odabira od zajednice ponuditelja zahtijevati određeni pravni oblik u mjeri u kojoj je to potrebno za zadovoljavajuće izvršenje ugovora. U zajedničkoj ponudi mora biti navedeno koji će dio ugovora o nabavi (predmet, količina, vrijednost i postotni dio) izvršavati pojedini član zajednice ponuditelja. Ponuda zajednice ponuditelja sadrži naziv i sjedište svih gospodarskih subjekata iz zajedničke ponude, OIB, broj računa, adresu za dostavu pošte, adresu e-pošte, kontakt osobu ponuditelja, broj telefona i telefaksa uz naznaku člana zajednice ponuditelja koji je ovlašten za komunikaciju s naručiteljem. Svaki član zajednice ponuditelja obavezan je dokazati nepostojanje obveznih i ostalih razloga isključenja i uvjete sposobnosti kako je zatraženo ovom dokumentacijom. Ponuditelj koji je samostalno podnio ponudu ne smije istodobno sudjelovati u zajedničkoj ponudi.

POTREBNO DOSTAVITI: Dodatak V.1. Ponudbeni list (predložak u sklopu ovog poziva za dostavu ponude)

14. SUDJELOVANJE PODUGOVARATELJA

Ako ponuditelj namjerava angažirati podugovaratelja, obavezan je u ponudi navesti podatke o dijelu ugovora o nabavi koji namjerava dati u podugovor te podatke:

- podatke o podugovarateljima (naziv ili tvrtka, sjedište, OIB (ili nacionalni identifikacijski broj prema zemlji sjedišta gospodarskog subjekta, ako je primjenjivo) i broj računa podugovaratelja) i
- predmet, količinu, vrijednost podugovora i postotni dio ugovora o javnoj nabavi koji se daje u podugovor.

Traženi podaci čine obvezni dio ugovora o nabavi. Sudjelovanje podugovaratelja ne utječe na odgovornost ponuditelja za izvršenje ugovora. Odabrani ponuditelj može tijekom izvršenja ugovora od javnog naručitelja zahtijevati:

- promjenu podugovaratelja za onaj dio ugovora koji je prethodno dao u podugovor preuzimanje izvršenja dijela ugovora o javnoj nabavi koji je prethodno dao u podugovor,
  - uvođenje jednog ili više novih podugovaratelja čiji ukupni dio ne smije prijeći 30% vrijednosti ugovora neovisno o tome je li prethodno dao dio ugovora o javnoj nabavi u podugovor ili ne.
- Odabrani ponuditelj je dužan javnom naručitelju dostaviti sve podatke u skladu sa zahtjevima iz ovog poziva. Ukoliko ponuditelj ne dostavi podatke o podugovaratelju, smatra se da će cjelokupni predmet nabave obaviti samostalno.

POTREBNO DOSTAVITI: Dodatak V.2. Ponudbenom listu (predložak u sklopu ovog poziva za dostavu ponude)

15. OBLIK, NAČIN IZRADE I SADRŽAJ PONUDA

Ponuda se dostavlja na **Ponudbenom listu (Prilog V.)** i **Troškovniku** iz ovog Poziva za dostavu ponude, a koje je potrebno ispuniti i potpisati od strane ovlaštene osobe ponuditelja. Nije dozvoljeno nuditi alternative ponude.

Ponuda se izrađuje na način da čini cjelinu.

Stranice ponude se označavaju brojem stranice kroz ukupan broj stranica ponude ili ukupan broj stranica ponude kroz redni broj stranice. Kada je ponuda izrađena od više dijelova, stranice se označavaju na način da svaki slijedeći dio započinje rednim brojem koji se nastavlja na redni broj stranice kojim završava prethodni dio. Ponuda se piše neizbrisivom tintom. Ispravci u ponudi moraju biti izrađeni na način da su vidljivi.

Ispravci moraju, uz navod datuma ispravka, biti potvrđeni i potpisom ponuditelja.

Ponuda se zajedno sa pripadajućom dokumentacijom izrađuje na hrvatskom jeziku.

Ponuditelj može do isteka roka za dostavu ponuda ponudu izmijeniti i/ili dopuniti, odnosno od ponude odustati. Izmjena i/ili dopuna ponude dostavlja se na isti način kao i osnovna ponuda s obveznom naznakom da se radi o izmjeni i/ili dopuni ponude. Odustanak od ponude - povlačenje ponude, vrši se temeljem pisane izjave ponuditelja.

Svi traženi dokumenti i dokazi sposobnosti mogu se dostaviti u neovjerenoj preslici.

Ponuditelj je dužan u roku od 5 dana dostaviti izvornike ili ovjerene preslike dokumenta na pisani zahtjev naručitelja.

16. NAČIN ODREĐIVANJA CIJENE PONUDE

Cijena ponude piše se brojkama u apsolutnom iznosu i izražava se za cjelokupni predmet nabave u Ponudbenom listu. Cijena ponude mora biti izražena u hrvatskim kunama, **zaokruženo na dvije decimale.**

Cijena ponude je **nepromjenjiva** za cijelo vrijeme trajanja sklopljenog ugovora o nabavi.

17. ROK VALJANOSTI PONUDE

Rok valjanosti ponude je minimalno **60 (šezdeset) dana od isteka roka za dostavu ponuda** i mora biti naveden u obrascu ponude – Ponudbeni list. Ponude s kraćim rokom valjanosti bit će odbijene. Naručitelj zadržava pravo pisanim putem zatražiti izjavu o produljenju roka valjanosti ponude.

18. KRITERIJ ZA ODABIR PONUDE

Kriterij za odabir ponude je **ekonomski najpovoljnija ponuda.**

Kriterij za odabir ekonomski najpovoljnije ponude i njihov relativni značaj za:

Grupa 1. Izrada signalizacijsko-interpretacijskih tabli

R.br	Kriterij	Broj bodova
1.	Cijena ponude (60%)	60
2.	Iskustvo izrade i montaže tabli (40%)	40
	Maksimalan broj bodova (100%)	100

Formula: $T = C + I$

T= Ukupan broj bodova

C= Broj bodova koje je ponuda dobila za ponuđenu cijenu

I = Broj bodova koje je ponuda dobila za iskustvo izrade i montažu tabli

Za svaku ponudu izračunava se ukupan broj bodova koji je jednak zbroju bodova za cijenu ponude i bodova za izradu i montažu tabli. Maksimalan broj bodova koji može dobiti ponuda je 100 bodova.

Ako su dvije ili više valjanih ponuda jednako rangirane prema kriteriju za odabir ponude, javni naručitelj će odabrati ponudu koja je zaprimljena ranije.

a) Javni naručitelj kao jedan od kriterija određuje cijenu ponude bez PDV- a

Maksimalni broj bodova koji ponuda može dobiti u okviru kriterija cijene ponude je 50 bodova. Ponuda čija je ukupna cijena prihvatljive ponude najniža dobiva maksimalan broj bodova. Bodovna vrijednost ponuda određivat će se korištenjem sljedeće formule:

$$C = (C_{\min}/C_p) \times 60$$

- C = broj bodova koji je ponuda dobila za ponuđenu cijenu
- $C_{\min}$ = najniža cijena ponuđena u postupku javne nabave
- C_p = cijena ponude koja je predmet ocjene
- 60 = maksimalan broj bodova dodijeljen po ovom kriteriju

b) Javni naručitelj kao drugi kriterij određuje iskustvo izrade i montaže tabli

Maksimalni broj bodova koji ponuda može dobiti u okviru ovog kriterija je 40 bodova. Bodovna vrijednost ponuđenog ponude prema ovom kriteriju se izračunava na sljedeći način:

Iskustvo ponuditelja	Broj bodova
Ponuditelj ima iskustvo izrade i montaže tabli za 1-2 naručitelja, ali ne u zaštićenom prirodnom području	10 bodova
Ponuditelj ima iskustvo izrade i montaže tabli za 3 i više naručitelja, ali ne u zaštićenom prirodnom području	20 bodova
Ponuditelj ima iskustvo izrade i montaže tabli u zaštićenom prirodnom području u rangu nacionalnih parkova i/ili parkova prirode za 1-2 naručitelja	30 bodova
Ponuditelj ima iskustvo izrade i montaže u zaštićenom prirodnom području nacionalnih parkova i/ili parkova prirode za 3 i više naručitelja	40 bodova

DOKAZUJE SE: navodom o izradi i montaži tabli u **Obrascu 4. Dokaz kriterija *Iskustvo izrade i montaže tabli.***

Ovakav način bodovanja se određuje iz razloga što:

- a) izrada i montiranje tabli u zaštićenom prirodnom području u rangu nacionalnih parkova i parkova prirode, podliježe knjizi standarda Parkova Hrvatske u kojoj su definirani izgled, vrsta, sadržaj i oblik tabli;
- b) zaštićeno prirodno područje PP Biokovo podliježe posebnim propisima o zaštiti prirode i očuvanju bioraznolikosti te svaki zahvat u prirodi podliježe odobrenju JU PP Biokovo i/ili nadležnih tijela, stoga se smatra kako je iskustvo u montaži tabli u zaštićenom području poželjno.

Grupa 2. Izrada tabli za slijepe

R.br	Kriterij	Broj bodova
1	Cijena ponude (60%)	60
2	Iskustvo izrade tabli za slijepe i slabovidne (40%)	40
	Maksimalan broj bodova (100%)	100

Formula: $T = C + I$

T= Ukupan broj bodova

C= Broj bodova koje je ponuda dobila za ponuđenu cijenu

I = Broj bodova koje je ponuda dobila za iskustvo izrade tabli za slijepe i slabovidne

Za svaku ponudu izračunava se ukupan broj bodova koji je jednak zbroju bodova za cijenu ponude i bodova za izradu i montiranje tabli. Maksimalan broj bodova koji može dobiti ponuda je 100 bodova.

Ako su dvije ili više valjanih ponuda jednako rangirane prema kriteriju za odabir ponude, javni naručitelj će odabrati ponudu koja je zaprimljena ranije.

a) Javni naručitelj kao jedan od kriterija određuje ukupnu cijenu ponude bez PDV- a

Maksimalni broj bodova koji ponuda može dobiti u okviru kriterija cijene ponude je 60 bodova. Ponuda čija je ukupna cijena prihvatljive ponude najniža dobiva maksimalan broj bodova. Bodovna vrijednost ponuda određivat će se korištenjem sljedeće formule:

$$C = (C_{\min}/C_p) \times 60$$

- C= broj bodova koji je ponuda dobila za ponuđenu cijenu
- Cmin = najniža cijena ponuđena u postupku javne nabave
- Cp = cijena ponude koja je predmet ocjene
- 60 = maksimalan broj bodova dodijeljen po ovom kriteriju

b) Javni naručitelj kao drugi kriterij određuje iskustvo izrade table za slijepe

Maksimalni broj bodova koji ponuda može dobiti u okviru ovog kriterija je 50 bodova. Bodovna vrijednost ponuđenog ponude prema ovom kriteriju se izračunava na sljedeći način:

Iskustvo ponuditelja	Broj bodova
Ponuditelj nema iskustvo izrade i montaže tabli za slijepe	10 bodova
Ponuditelj ima iskustvo izrade i montaže tabli za slijepe za 1-2 naručitelja, ali ne u zaštićenom prirodnom području	20 bodova
Ponuditelj ima iskustvo izrade i montaže tabli za slijepe u zaštićenom prirodnom području u rangu nacionalnih parkova i/ili parkova prirode za 1-2 naručitelja	30 bodova
Ponuditelj ima iskustvo izrade i montaže tabli za slijepe u zaštićenom prirodnom području u rangu nacionalnih parkova i/ili parkova prirode za 3 i više naručitelja	40 bodova

DOKAZUJE SE: navodom o izradi i montaži tabli u **Obrascu 5. Dokaz kriterija Iskustvo izrade tabli za slijepe.**

Ovakav način bodovanja se određuje iz razloga što:

- a) izrada i montiranje tabli u zaštićenom prirodnom području u rangu nacionalnih parkova i parkova prirode, podliježe knjizi standarda Parkova Hrvatske u kojoj su definirani izgled, vrsta, sadržaj i oblik tabli;
- b) zaštićeno prirodno područje PP Biokovo podliježe posebnim propisima o zaštiti prirode i očuvanju bioraznolikosti te svaki zahvat u prirodi podliježe odobrenju JU PP Biokovo i/ili nadležnih tijela, stoga se smatra kako je iskustvo u montaži tabli u zaštićenom području poželjno.

19. ROK, NAČIN I UVJETI PLAĆANJA

Plaćanje će se vršiti po ispostavljenom računu. Uredno isporučena roba platit će se na temelju ispostavljenog računa u roku od 60 dana od dana izdavanja računa. Naručitelj određuje rok od 60 (šezdeset) dana u svrhu učinkovitijeg upravljanja financijskim sredstvima. Naime, predmetni postupak javne nabave provodi se u sklopu EU projekta, odnosno, dijelom je sufinanciran sredstvima Europske unije. Sukladno navedenom, Naručitelj je uslijed financijskog planiranja u projektu imao potrebu predvidjeti i prilagoditi novčani tijekom dinamici podnošenja Zahtjeva za nadoknadom sredstava.

Predujam, kao i ostali oblici osiguranja plaćanja, isključeni su.

Ponuditelj mora svom računu obvezno priložiti račune svojih podugovaratelja koje je prethodno potvrdio.

Naručitelj se obvezuje ovjereni, neprijeporni dio računa platiti ponuditelju/članu zajednice gospodarskih subjekata u roku 60 (šezdeset) dana od dana primitka računa.

Sva plaćanja Naručitelj će izvršiti na poslovni račun Izvršitelja naznačen u ponudi. Ukupna plaćanja, na temelju sklopljenoga Ugovora, ne smiju prelaziti ugovorenu cijenu.

20. JAMSTVA

1. Jamstvo za ozbiljnost ponude

Ponuditelj je obvezan dostaviti jamstvo za ozbiljnost ponude u obliku bjanko zadužnice ili novčanog pologa u visini:

- Za Grupu 1: 4.000,00 kn
- Za Grupu 2: 1.500,00 kn

U slučaju dostave ponuda za obje grupe, dopuštena je dostava jedne bjanko zadužnice u visini sume iznosa za Grupu 1. i Grupu 2.

Jamstvo za ozbiljnost ponude dostavlja se odvojeno od elektroničke dostave ponude, i to:

Bjanko zadužnica

- A) preslika istog se dostavlja u samoj elektroničkoj ponudi,
- B) u papirnatom obliku u originalu se dostavlja na adresu **Javna ustanova PP Biokovo, Franjevački put 2/A, 21300 Makarska** u roku navedenom za dostavu ponude, s obveznim navodom **u donjem desnom kutu omotnice:**

«NE OTVARAJ »

Izrada tabli – Grupa *-upisati broj grupe-* E-MV br. 39/20

Dio/Dijelovi ponude koji se dostavljaju odvojeno/

Jamstvo za ozbiljnost ponude

Novčani polog:

- dokaz o istom prilaže se u elektroničkoj ponudi/u kopiji uz papirnatu ponudu. Ponuditelj može umjesto zadužnice dati novčani polog u traženom iznosu. Novčani polog uplaćuje se na IBAN naručitelja: HR9824070001100571153, poziv na broj: HR99 OIB ponuditelja, opis plaćanja: Jamstvo za ozbiljnost ponude Izrada tabli – Grupa *-upisati broj grupe-* E-MV br. 39/20.

2. Jamstvo za uredno ispunjenje ugovora

Odabrani ponuditelj je obvezan najkasnije u roku od 8 dana od sklapanja Ugovora o nabavi dostaviti naručitelju jamstvo za uredno ispunjenje ugovora u obliku bjanko zadužnice u visini od 10% (deset posto) od ugovorene vrijednosti s uključenim PDV-om te će biti naplaćena u slučaju povrede ugovornih obveza od strane odabranog ponuditelja.

Ponuditelj može umjesto zadužnice dati novčani polog u traženom iznosu. Novčani polog uplaćuje se na IBAN naručitelja: HR9824070001100571153, poziv na broj: HR99 OIB ponuditelja, opis plaćanja: Jamstvo za uredno ispunjenje ugovora Izrada tabli – Grupa *-upisati broj grupe-* E-MV br. 39/20. U slučaju da ponuditelj uplaćuje novčani polog, dužan dostaviti dokaz o uplati pologa.

Nakon uredno izvršenog ugovora, Naručitelj će vratiti predmetno jamstvo Naručitelju.

21. ROK I NAČIN DOSTAVE PONUDA

Rok za dostavu ponude:

Ponuda bez obzira na način dostave mora biti dostavljena i zaprimljena najkasnije do:

8. veljače 2020. godine u 15:00 sati

Način i mjesto dostave ponude:

Ponuda se dostavlja:

- elektronskim putem na info@pp-biokovo.hr ili natasa.batosic@pp-biokovo.hr (osim odvojenih dijelova koji se dostavljaju poštom).

Otvaranje ponuda nije javno te će iste Naručitelj otvoriti bez prisutnosti predstavnika Ponuditelja.

22. PREGLED I OCJENA PONUDA

Postupak pregleda i ocjene ponuda obaviti će imenovano stručno povjerenstvo Naručitelja te, ako je potrebno, imenovane neovisne stručne osobe Naručitelja na temelju zahtjeva iz poziva za dostavu ponuda.

23. DONOŠENJE ODLUKE O ODABIRU

Rok za donošenje odluke o odabiru iznosi 30 (trideset) dana, a započinje teći danom isteka roka za dostavu ponude.

Odluku o odabiru naručitelj će bez odgode dostaviti svakom ponuditelju na dokaziv način. (dostavnica, povratnica, izvješće o uspješnom slanju e-poštom, telefaksom i slično).

24. ODLUKA O PONIŠTENJU

Naručitelj zadržava pravo poništenja natječaja bez dodatnog objašnjenja te će odluku o poništenju bez odgode dostaviti svim ponuditeljima na dokaziv način (dostavnica, povratnica, izvješće o uspješnom slanju e-poštom, telefaksom i slično).

25. TAJNOST DOKUMENTACIJE GOSPODARSKIH SUBJEKATA

Ako gospodarski subjekt označava određene podatke iz ponude poslovnom tajnom, obavezan je u ponudi navesti pravnu osnovu na temelju kojih su ti podaci tajni. Gospodarski subjekt ne smije označiti tajnim podatke o cijeni ponude te podatke u vezi s kriterijima za odabir ekonomski najpovoljnije ponude.

26. DRUGI PODATCI I ZAHTJEVI NARUČITELJA

1. Pregled lokacije

Ponuditeljima se preporuča posjetiti lokaciju predmetnih radova za vrijeme trajanja postupka i upoznati se s mjestom izvođenja radova te prikupiti sve potrebne podatke za izradu ponude o svom vlastitom trošku i na vlastitu odgovornost. **Obilazak lokacije predmetnih radova nije obavezan.**

Ukoliko su ponuditelji zainteresirani za obilazak lokacija izvođenja radova potrebno je najaviti dolazak s osobom zaduženom za komunikaciju koja je označena u ovoj dokumentaciji.

Gospodarski subjekti na svoj trošak pregledavaju i upoznaju se s lokacijom. Predajom ponude smatra se da je ponuditelj upoznat sa stanjem lokacije, opisom aktivnosti te zahtjevima troškovnika. Ukoliko ponuditelj zatraži, naručitelj će izdati potvrdu o pregledu lokacije.

2. Izvršenje ugovora o nabavi, nebitne izmjene ugovora

Ugovorne strane obvezne su ugovor o nabavi izvršavati sukladno uvjetima određenima u pozivu za dostavu ponuda i odabranom ponudom, što će javni naručitelj kontrolirati. Na odgovornost ugovornih strana za ispunjenje obveza iz ugovora o nabavi primjenjuju se odgovarajuće odredbe Zakona o obveznim odnosima.

27. SASTAVNI DIJELOVI PONUDE

Ponuda treba sadržavati:

1. Ponudbeni list, ispunjen i potpisan od strane ponuditelja (**Prilog V**), u slučaju zajednice ponuditelja (Dodatak V.1), podugovaratelja (Dodatak V.2)
2. Troškovnik, ispunjen i potpisan od strane ponuditelja. Ponuditelji su dužni ispuniti sve stavke Troškovnika - **Prilog VI**.
3. Izjava o nekažnjavanju - **Obrasci 1a. i 1b**.
4. Potvrdu o poreznom dugu (neovjerena preslika)
5. Dokaz upisa u sudski, obrtni ili drugi odgovarajući registar države sjedišta gospodarskog subjekta
6. Izjava o solidarnoj odgovornosti zajednice ponuditelja - **Obrazac 3 (ako je primjenjivo)**
7. Dokaz kriterija *Iskustvo izrade i montaže tabli* - **Obrazac 4**

8. Dokaz kriterija *Iskustvo izrade i montaže tabli za slijepe* - **Obrazac 5**
9. Ostalo traženo ovim pozivom

30. PRIVITCI

1. **Prilog I.** Projektni zadatak Unapređenje signalizacijsko-interpretacijskog sustava PP Biokovo
2. **Prilog II.** Interpretacijski tekstovi za dio tabli
3. **Prilog III.** Knjiga standarda – Parkovi Hrvatske
<https://narodne-novine.nn.hr/files/sluzbeni-dio/2020/81/NN-SL-2020-081-Prilog-2.pdf>
4. **Prilog IV.** Upute za informiranje, komunikaciju i vidljivost
<https://strukturnifondovi.hr/wp-content/uploads/2017/03/Upute-za-korisnike-zadnja-verzija.pdf>
5. **Prilog V.** Ponudbeni list
6. Dodatak V.1- zajednice ponuditelja
7. Dodatak V.2- podugovaratelji
8. **Prilog VI.** Troškovnici
9. **Obrasci 1a. i 1b.** Izjava o nekažnjavanju
10. **Obrazac 3.** Izjava o solidarnoj odgovornosti zajednice ponuditelja
11. **Obrazac 4.** Dokaz kriterija *Iskustvo izrade i montaže tabli*
12. **Obrazac 5.** Dokaz kriterija *Iskustvo izrade i montaže tabli za slijepe*

Stručno povjerenstvo naručitelja

Unapređenje signalizacijsko-interpretacijskog sustava PP Biokovo

Izradila:

Javna ustanova Park prirode Biokovo

Franjevački put 2/A

Makarska, veljača 2017.

ažurirano u listopadu 2020. godine

Sadržaj:

1. Nositelj zahvata
2. Uvod
3. Zakonska regulativa zahvata
4. Svrha zahvata
5. Kartografski prikaz lokacija ploča i putokaza
6. Tablica - Popis svih ploča i putokaza za postavljanje
7. Zadana količina teksta

1. Nositelj zahvata

Javna ustanova „Park prirode Biokovo“

Franjevački put 2/A

21 300 Makarska

OIB: 63685777958

Tel./fax: 021/616-924

E-mail: info@pp-biokovo.hr

www.pp-biokovo.hr

Ravnatelj: Slavo Jakša, prof.

2. Uvod

Planina Biokovo izranja iz mora pružajući sa svojih vrhova i vidikovaca nezaboravne panoramske poglede na Makarsku rivijeru i Zabiokovlje. Osim po svome položaju, Biokovo je jedinstveno i zbog svoje geomorfologije, te biološke raznolikosti, što su bili glavni razlozi proglašenja planine Biokovo parkom prirode 1981. godine. Prostire se na 19330 ha na području gradova Makarska i Vrgorac te općina Brela, Baška Voda, Zadvarje, Šestanovac, Zagvozd, Tučepi i Podgora. Najviši vrh Sv. Jure sa 1762 m drugi je po visini u Hrvatskoj do kojeg se može doći asfaltiranom cestom u dužini 23 km od ulazne rampe parka. Unutar granica Parka nalaze se dva područja mreže Natura 2000, jedno područje očuvanja značajno za ptice HR1000030 Biokovo i Rilić, te jedno područje očuvanja značajno za vrste i stanišne tipove HR5000030 Biokovo.

3. Zakonska regulativa zahvata

Prostornim planom Parka prirode Biokovo (NN 108/15) u svim zonama „dozvoljeno je označavanje postojećih putova, postavljanje edukacijskih ploča te osiguravanje vidikovaca uz postojeće putove u funkciji posjećivanja uz upotrebu za Biokovo tradicionalnih materijala. a u sklopu razrađenog Sustava posjećivanja Parka.“

U Pravilniku o unutarnjem redu Parka prirode Biokovo (NN 66/01) u članku 58. stoji: „Putovi i staze označavaju se uobičajenim planinarskim oznakama.

Na području Parka prirode Ustanova može postavljati putokaze, informativne ploče s oznakama vrhova, vidikovaca, mjesta, planinarskih i drugih objekata, lovišta, planinarskih staza, speleoloških objekata, botaničkih i drugih zaštićenih objekata prirode, kao i informativne ploče s kartom ili edukativnim tekstom, informativne ploče sa znakovima zabrane ili dopuštenja pojedinih radnji, te prometne oznake. Informativne ploče i oznake, osim standardiziranih oznaka (prometni znakovi) trebaju biti estetski oblikovani i izrađeni od prirodnog materijala (kamen, drvo).“

Pravilnik o jednostavnim i drugim građevinama i radovima (NN 79/14) članku 2, stavak 1. točki 13 navodi „Bez građevinske dozvole i glavnog projekta može se graditi: Promatračnica, obavijesna ploča oglasne površine do 12 m² i druga oprema zaštićenih dijelova prirode prema odluci javnih ustanova koje upravljaju tim zaštićenim dijelovima prirode;“

U Pravilniku o jedinstvenom vizualnom identitetu sustava upravljanja zaštićenim područjima u Republici Hrvatskoj (NN 108/14) u članku 7, stavak 1 stoji:

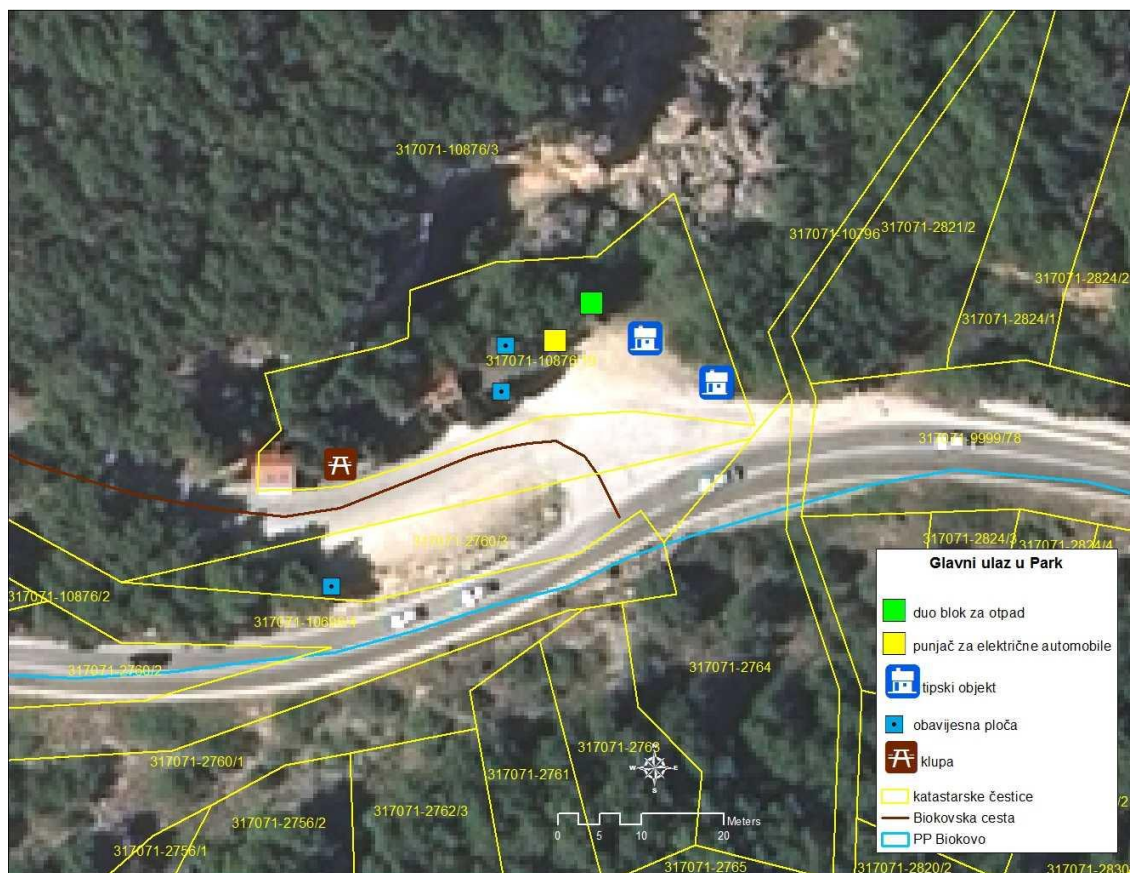
„Javne ustanove za upravljanje nacionalnim parkovima i parkovima prirode dužne su pri izradi i postavljanju novih elemenata signalizacije i interpretacije zaštićenog područja kojim upravljaju koristiti sustav propisan Knjigom standarda.“

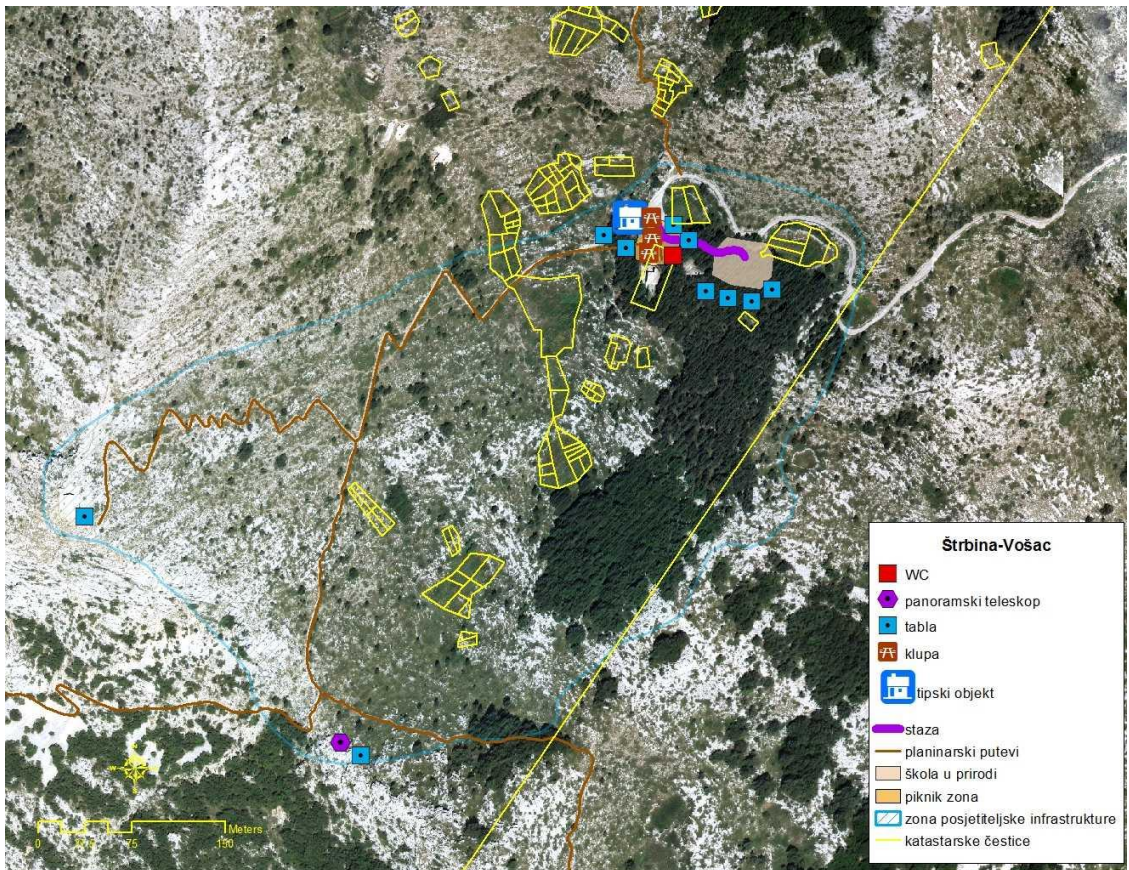
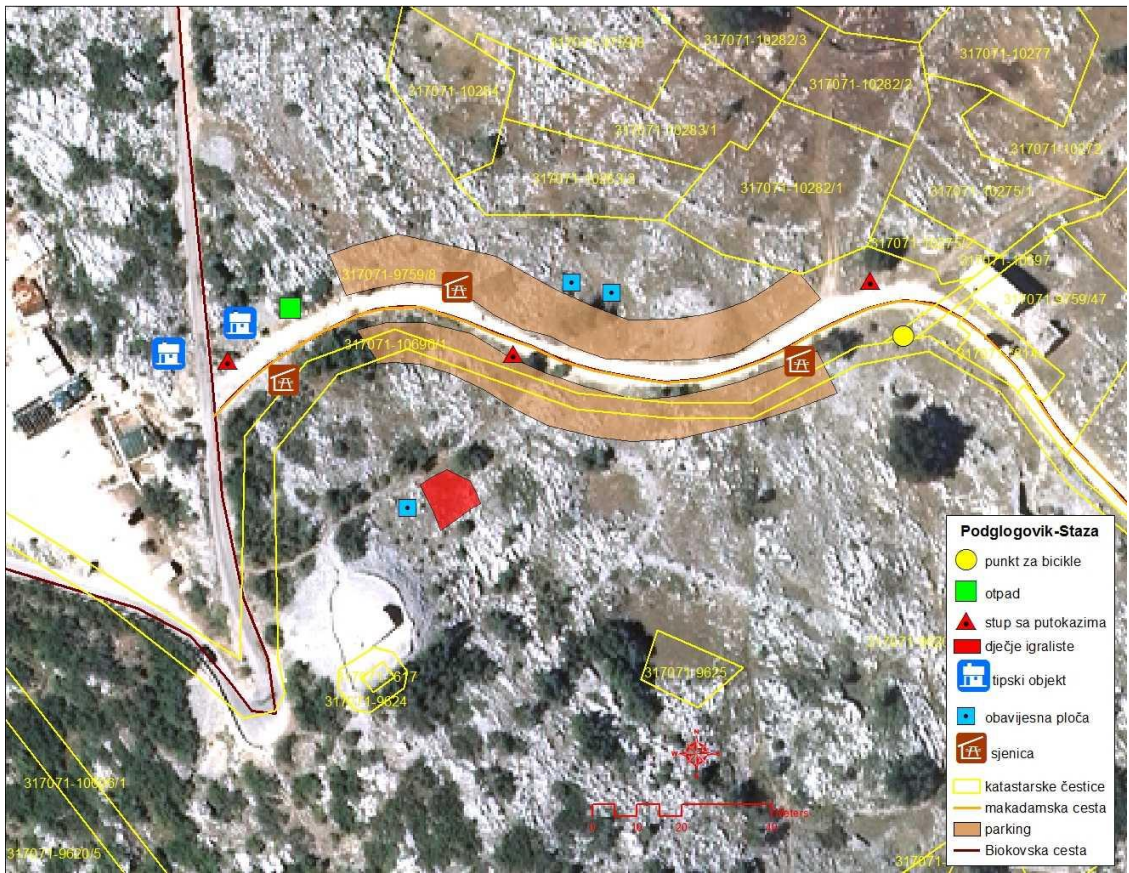
4. Svrha zahvata

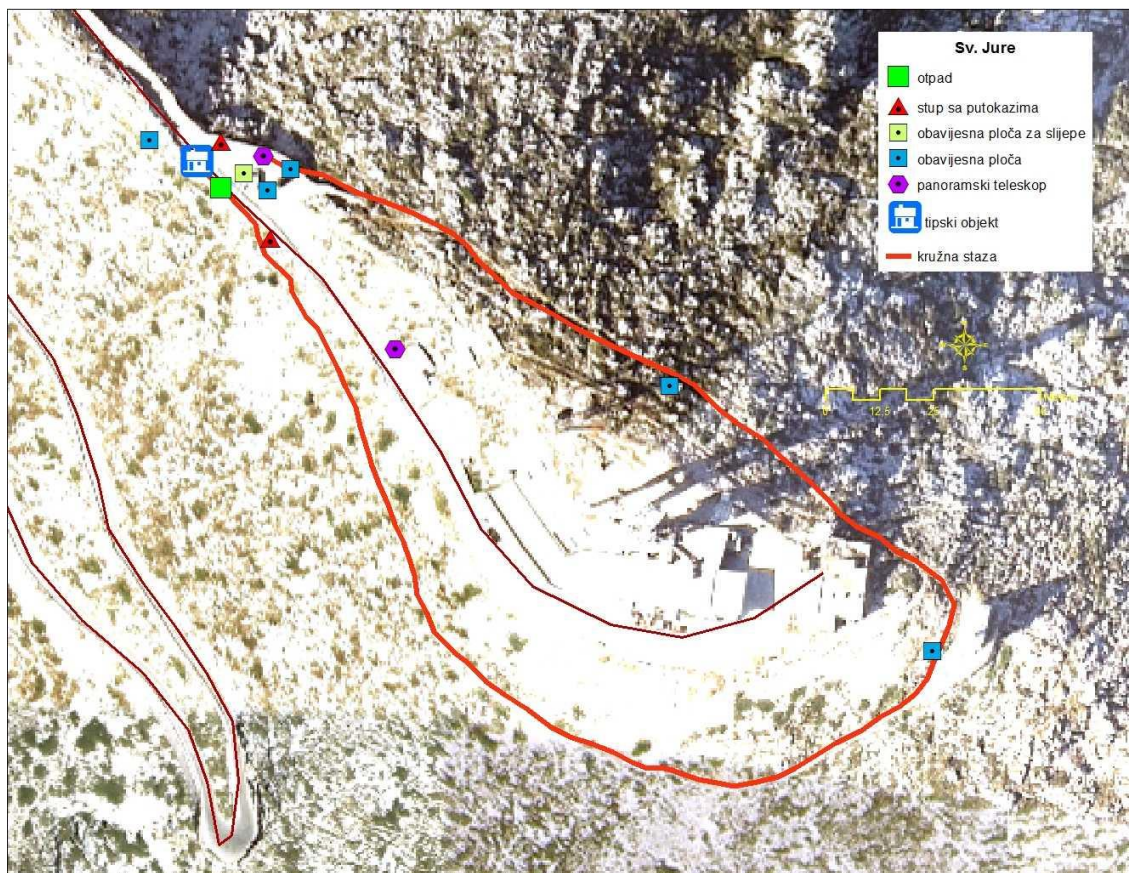
Javna ustanova „Park prirode Biokovo“ priprema prijedlog projekta za prijavu na ograničeni poziv Europskog fonda za regionalni razvoj, Specifičnog cilja 6c2 „Povećanje atraktivnosti, edukativnog kapaciteta i održivog upravljanja odredištima prirodne baštine“ u kojem je jedna od aktivnosti izrada projekta „Unapređenje signalizacijsko-interpretacijskog sustava PP Biokovo“ kojim bi se zamijenile pojedine postojeće informativne ploče koje su dotrajale i nisu u skladu s knjigom standarda, te postavile nove interpretacijske i orijentacijske ploče i putokazi za novu infrastrukturu planiranu na više lokacija u parku.

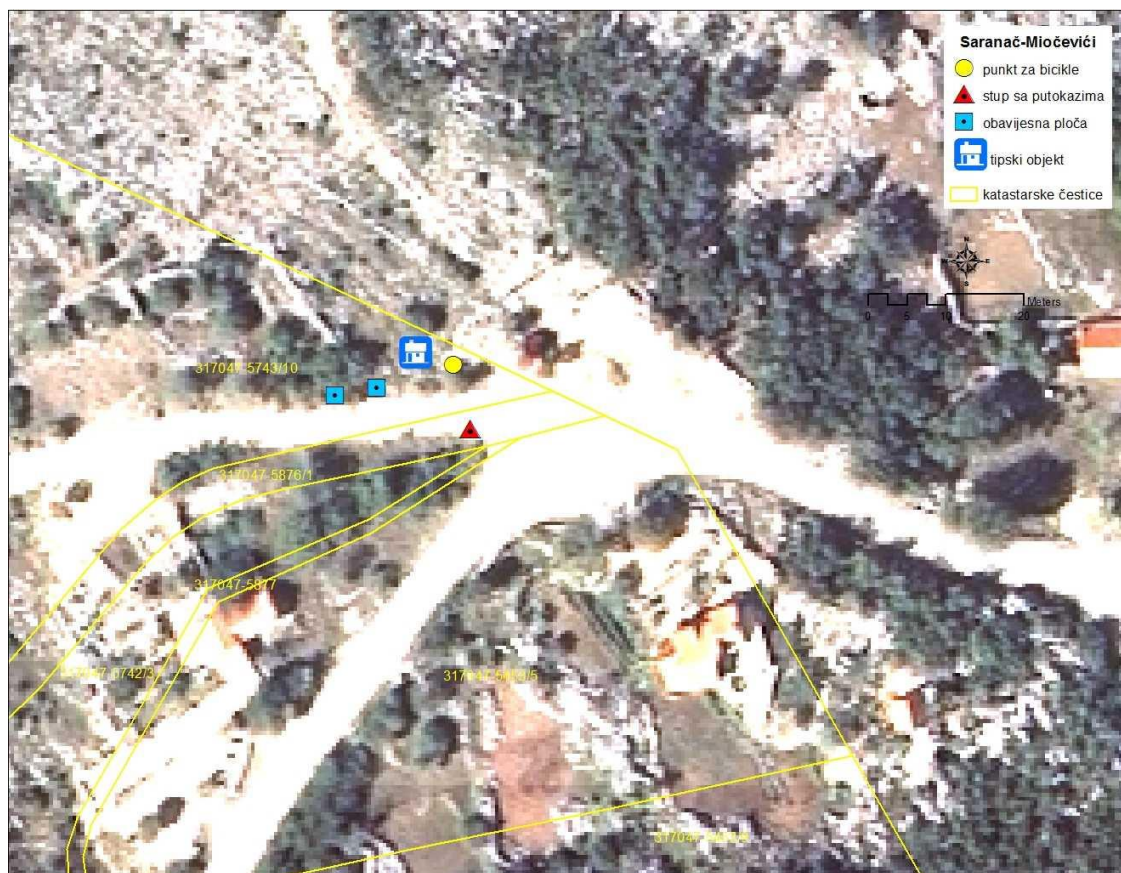
5. Kartografski prikaz ploča i putokaza

Slikovni prikaz pojedinačne lokacije s ucrtanim pločama i putokazima

6. Tablica - Popis svih ploča i putokaza za postavljanje

NAPOMENA: Izrada interpretacijskih tekstova i prijedlog fotografija se odnose samo na ploče označene žutom bojom.

Ploče

Redni broj	Naziv ploče	Naziv lokacije i broj k.č. i KO	Zamjena postojeće ili postavljanje nove
1.	IO - Tabla za slijepe i slabovidne – TIP 9 - kosa	Ulazna recepcija k.č. 10876/19, KO Podgora	U potpunosti za slijepe i slabovidne
2.	ORO - Glavna karta -TIP 23	Staza – Podglogovik k.č. 9759/8, KO Podgora	
3.	OPP - Oznaka s pravilima ponašanja – TIP 17	Staza – Podglogovik k.č. 9759/8, KO Podgora	
4.	OPP - Oznaka s pravilima ponašanja – TIP 17	Staza – Podglogovik - igralište k.č. 9620/3, KO Podgora	
5.	ORO - Glavna karta - TIP 23	Ravna vlaška P k.č. 6945/25, KO Tučepi	
6.	IO - Tabla za slijepe i slabovidne – TIP 9 - kosa	Ravna vlaška P k.č. 6945/25, KO Tučepi	U potpunosti za slijepe i slabovidne
7.	IO - kosa 90x60 - TIP 7	Ravna vlaška - vidikovac k.č. 6945/25, KO Tučepi	
8.	ORO - Glavna karta - TIP 23	Vošac P k.č. 2031/11, KO Makarska Makar	
9.	OPP - Oznaka s pravilima ponašanja – TIP 17	Vošac P k.č. 2031/11, KO Makarska Makar	
10.	IO - kosa 90x60 - TIP 7	Vošac – vidikovac Štrbina k.č. 2031/11, KO Makarska-Makar	
11.	IO - Edukativna ploča kosa 90x60 - TIP 7	Vrh Vošac k.č. 2031/11 KO Makarska-Makar	
12.	IO - Edukativna ploča kosa 120x90 – TIP 9 – 6 kom	Vošac - škola u prirodi k.č. 2031/11 KO Makarska-Makar	
13.	Prateće table dimenzija 450x600 na Brailleovom pismu – 6 kom	Vošac - škola u prirodi k.č. 2031/11 KO Makarska-Makar	U potpunosti za slijepe i slabovidne

14.	IO -Tabla za slijepe i slabovidne – TIP 9 - kosa	Sv.Jure jug k.č.2857/3, KO Veliko brdo	U potpunosti za slijepe i slabovidne.
15.	IO - kosa 90x60 - TIP 7	Sv.Jure - vidikovac jug k.č. 2857/3, KO Veliko brdo	
16.	IO - kosa 90x60 - TIP 7	Sv. Jure – vidikovac sjever k.č. 6389/1, KO Zagvozd	
17.	IO - Edukativna ploča - kosa 90x60 - TIP 7	Sv.Jure - jug, k.č.2857/3, KO Veliko brdo	
18.	IO - Edukativna ploča - kosa 90x60 - TIP 7	Sv.Jure - sjever, k.č. 1156/1 KO Župa	
19.	IO - Edukativna ploča - kosa 90x60 - TIP 7	Sv.Jure - crkva, k.č. 1156/1 KO Župa	
20.	OPP - Oznaka s pravilima ponašanja – TIP 17	Saranač k.č. 5743/10, KO Igrane	
21.	IO - Edukativna ploča - kosa 90x60 - TIP 7 – 4 kom	Rodićeva cesta (10696/1 Podgora, 7197-7147 Drašnice, 5876/1 Igrane)	

Putokazi

Redni broj	Naziv putokaza	Naziv lokacije i broj k.č. i KO	Zamjena postojećeg ili postavljanje nove
1.	Na dva stupa – 4 znaka – Tip 43	Ulazna recepcija k.č. 10876/19, KO Podgora	novi
2.	Na dva stupa – 2 znaka – Tip 43	Staza – Podglogovik k.č. 9759/8, KO Podgora	novi
3.	Jedan stup s 1 znakom – Tip 42	Staza – Podglogovik k.č. 9620/3, KO Podgora	novi
4.	Na dva stupa – 5 znakova – Tip 43	Staza – Podglogovik k.č. 9759/8, KO Podgora	novi
5.	Na dva stupa – 6 znakova – Tip 43	Ravna vlaška, k.č. 6945/25, KO Tučepi	novi
6.	Jedan stup sa 4 znaka – Tip 42	Ravna vlaška, k.č. 6945/25, KO Tučepi	novi
7.	Na dva stupa – 6 znakova – Tip 43	Vošac P k.č. 2031/11, KO Makarska Makar	novi

8.	Jedan stup sa 4 znaka – Tip 42	Vošac P k.č. 2031/11, KO Makarska Makar	novi
9.	Na dva stupa – 4 znakova – Tip 43	Sv.Jure jug k.č. 2857/3, KO Veliko brdo	novi
10.	Jedan stup s 1 znakom – Tip 42	Sv.Jure jug k.č. 2857/3, KO Veliko brdo	novi
11.	Jedan stup sa 4 znaka – Tip 42	Saranač k.č. 5743/10, KO Igrane	novi

7. Zadana količina teksta

Dodatak 2. TIP 7

Dodatak 3. TIP 9

Naručitelj: Park prirode Biokovo

Franjevački put 2/A

21300 Makarska

b) Unapređenje signalizacijsko- interpretacijskog sustava PP Biokovo

Interpretacijske table

Izvršitelj: Bora Fora, obrt za kreativne i druge usluge,

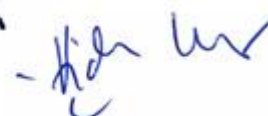
vl. Vida Ungar

Bijenička 35a

10000 Zagreb

Autor: Vida Ungar

BORA FORA
obrt za kreativne i druge usluge
vl. Vida Ungar
ZAGREB, Bijenička 35A

BIOKOVO
Park prirode
Nature park

1. Ulazna recepcija – tabla za slijepe i slabovidne – tip 9 (120x90)

Naslov

Dobro došli u Park Prirode Biokovo!

Tekst:

Park Prirode Biokovo osnovan je 16. lipnja 1981. godine. Obuhvaća područje od prijevoja Dubci kod Brele do prijevoja Saranač kod Gornjih Igrana. Biokovo je najviša planina Dalmacije s najvišim vrhom Sv. Jure 1762 m.

Kao tipična planina Dinarida, Biokovo se pruža u smjeru sjeverozapad – jugoistok. Iz mora se uzdiže impresivnim, gotovo okomitim liticama do preko 1000 metara nadmorske visine. Carstvo biokovskog krša obiluje geomorfološkim krškim fenomenima: vrtačama, škrapama, kamenicama, špiljama i jamama. Zasad najdublja biokovska jama Mokre noge sa svojih 832 m dubine peta je po dubini u Hrvatskoj.

Izdvojeni otočni karakter Biokova - s jedne strane omeđenog morem, a s druge izduženom zagorskom nizinom – kao i njegova visina, specifična klima, reljef i geografski položaj, zaslužni su za dojmljivu raznolikost i posebnost biljnog i životinjskog svijeta.

Pravila ponašanja u Parku:

Uskladiti s oznakama pravila ponašanja za videće osobe.

BIOKOVO
Park prirode
Nature park

6. Ravna Vlaška – tip 9 (12x90 cm) – za slijepe i slabovidne

Naslov:

Život na rubu

Podnaslov:

Vidikovac Ravna Vlaška smješten je na samome rubu primorskog strmca. Njegove sure stijene i litice naselili su pravi pustolovi među biljkama: hazmofiti – biljke alpinisti.

Uvod:

Izložene snažnoj buri i jarkoj žezi te šibane olujama, biljke pukotinarke izvrsno su prilagođene ekstremnim životnim uvjetima. Svojim razgranatim korjenčićima čvrsto se uhvate se za ono malo tla što se nakupi u pukotinama tvrdih stijena, pa svojim nježnim cvjetovima oboje njihovo sivilo. Među njima nalazimo mnoge endemične i zaštićene vrste.

Tekst:

Među biljkama pukotinarkama Biokova najistaknutije mjesto zauzimaju zvončići. Biokovsko ili patuljastu zvonce (*Edraianthus pumilio*) biljna je zvijezda Biokova – raste samo na strmim biokovskim klisurama! U svojoj bezglasnoj ljepoti pridružuju mu se i puzavo zvonce, portenšlagov zvončić, piramidalni zvončić i mnogi drugi.

Posebno mjesto među endemičnim i zaštićenim vrstama Biokova zauzimaju i zečine. Crvenkasta, suličasta ili kopljasta zečina ima vrlo varijabilne listove, dok je biokovska zečina toliko dlakava da joj listovi i stabljike izgledaju gotovo bijelo. Obje vrste rastu isključivo u pukotinama primorske strane biokovskih litica.

Modro lasinje je ilirsko-balkanska endemična vrsta, na Biokovu vrlo česta. Veliki, azurnomodri „jastuci“ njezinih gustih cvatova dominiraju krajolikom od svibnja do srpnja.

BIOKOVO
Park prirode
Nature park

7. Ravna Vlaška Tip 7 90x60

Naslov:

Zvonca i zvončići Biokova

Uvod:

Dok se u kasno proljeće i ljeto uspinjemo strmim i stjenovitim biokovskim padinama, pogled nam privlače ljubičasto-modri zvončići što proviruju iz stjenovitih pukotina i „zvone“ svojom bezglasnom ljepotom.

Tekst:

Biokovsko ili patuljasto zvonce (*Edraianthus pumilio*) biljna je zvijezda naše planine te izraziti stenoendem – raste samo na strmim biokovski klisurama! Njegove niske stabljičice i dlakavi listići gusto zbijeni u polukuglaste jastučice jedva su uočljivi u pukotinama stijena ili na gruboj kamenoj trošini. Tek kad u kasno proljeće i rano ljeto procvatu njegova prekrasna ljubičasta zvonca, pokaže se u svoj svojoj ljepoti.

Puzavo zvonce (*Edraianthus serpyllifolius*) također je endem Dinarida, kojeg je prvi opisao slavni botaničar Roberto Visiani, upravo na Biokovu, 1829. godine. Raste na vrlo malom prostoru između vrhova Sv. Jure i Troglav te je na Biokovu vrlo rijetka vrsta.

Portenšlagov zvončić (*Campanula portenschlagiana*) također je opisan upravo s nalazišta na Biokovu (*locus classicus*). U doba cvatnje obrasta vapnenačke litice, gromade i zidine poput lijepih, malih sagova, zbog čega je vrlo cijenjen u hortikulturi.

Piramidalni zvončić (*Campanula pyramidalis*) pravi je gorostas u odnosu na svoje malene rođake. Krajem ljeta cvate krupnim, ljubičastomodrim cvjetovima nanizanim u piramidalni cvat koji može biti visok čak do 3 metra!

Zanimljivost:

Biokovsko zvonce tako voli život „na rubu“ da je na izloženim biokovskim grebenima čak razvilo i posebnu biljnu zajednicu: *planinske rudine biokovskog zvonca i uskolisne šašike*.

Fotografije:

Biokovsko zvonce

Puzavo zvonce

Portenšlagov zvončić

Piramidalni zvončić

BIOKOVO

Park prirode
Nature park

10. Vošac – vidikovac Štrbina – Tip 7 90x60

Naslov:

Život na rubu

Podnaslov:

Sure biokovske stijene i litice te rastresita i nestabilna točila, naselili su pravi pustolovi među biljkama: hazmofiti – biljke alpinisti.

Uvod:

Izložene snažnoj buri i jarkoj žezi te šibane olujama, biljke pukotinarke izvrsno su prilagođene ekstremnim životnim uvjetima. Svojim razgranatim korjenčićima čvrsto se uhvate se za ono malo tla što se nakupi u pukotinama tvrdih stijena, pa svojim nježnim cvjetovima oboje njihovo sivilo. Među njima nalazimo mnoge endemične i zaštićene vrste.

Tekst:

Modro lasinje (*Moltkea petrea*) iz porodice oštrolista ilirsko-balkanska je endemična vrsta. Na Biokovu je vrlo česta, pa za vrijeme cvatnje od svibnja do srpnja unosi kontrast u sivilo stijena velikim, azurnomodrim „jastucima“ svojih gustih cvatova.

Crvenkasta, suličasta ili kopljasta zečina (*Centaurea cuspidata*) raste samo u pukotinama s primorske strane biokovskih litica. Prepoznat ćemo je po ružičastim cvatovima i vrlo varijabilnim listovima. To znači da je svaki list različit: neki su cjeloviti i izduženi, neki perasto razdijeljeni, pilasti ili nazubljeni. Stanište dijeli s **biokovskom zečinom** (*Centaurea biokovensis*), koja je tako dlakava da joj listovi i stabljike izgledaju gotovo bijelo. Obje su vrste strogo zaštićene i uvrštene u Crvenu knjigu Hrvatske.

Zanimljivost:

Botanički rod *Centaurea* dobio je ime po kentaurima, polu-ljudima polu-konjima iz grčke mitologije. Kentaur Hiron je navodno liječio rane pripravcima od jedne vrste tog roda.

Fotografije:

Modro lasinje

Biokovska i/ili crvenkasta zečina

Biokovsko zvonce – biljna maskota Biokova

Stijena obrasla biljkama pukotinarkama i/ili *Dianthus integer* i/ili *Cerastium grandiflorum*

BIOKOVO
Park prirode
Nature park

11. Vrh Vošac – tip 7 90x60

Naslov:

Geološka knjiga

Uvod:

Smješten na vrhu primorskog strmca, Vošac je jedna od najimpresivnijih panoramskih točaka Biokova. Međutim, spustimo li pogled prema stijenama oko nas, možemo saznati zanimljivu priču o njihovoj prošlosti.

Tekst:

Proučavajući naoko „nijemi“ kamen pod nama, geolozi mogu „pročitati“ da se radi o vapnencu nastalom u razdoblju mlađe jure, prije oko 155 milijuna godina. Strme litice pod nama nešto su starije: datiraju iz srednje jure prije oko 170 milijuna godina. Na drugu stranu, prema Svetom Juri, stijene su sve mlađe, a najviši vrh Biokova pravi je „mladić“ – njegove su stijene nastale u mlađoj kredi, prije „samo“ osamdesetak milijuna godina.

Jasnije od mnogih drugih planina, Biokovo je geomorfološki raščlanjeno na pet cjelina:

1. Prigorska stepenica (Podgorje) – obalno flišno područje
2. Primorski strmec (Prigorje) - strma primorska biokovska padina
3. Biokovska vršna zaravan – mrežasti krš s najvišim vrhovima
4. Zagorska padina (Zagorsko prigorje) – kontinentalna biokovska padina
5. Rasjedne zabiokovske udoline (Zagorsko podgorje) – Župsko-raška i Rastovačko-žeževačka udolina

Slika: profil središnjeg dijela Biokova u smjeru JZ-SI (Prema Ozimec et al., monografija Biokovo, str 19)

Foto: Kroz oko mikroskopa: mikroskopska alga *Clypeina* zarobljena u stijenama na Vošcu odaje nam da se radi o vapnencu iz mlađe jure. (foto prema Velić: Geološki vodič kroz PP Biokovo, str. 63)

Foto: Neka slika makrofosila iz mlađih stijena da se vidi razlika.

Zanimljivost:

Na Biokovu su opisani neki novi rodovi mikrofosila iz razdoblja starije krede, poput alge *Biokoviella* s Malog Troglava.

Slika alga *Biokovella* (foto prema Velić: Geološki vodič kroz PP Biokovo, str. 67)

BIOKOVO
Park prirode
Nature park

12.1. Vošac – škola u prirodi 1 – Vodozemci i gmazovi (tabla tip 9 120x90cm)

Naslov:

Zmajoliki svijet Biokova

Uvod:

Iako često dijele poglavlje u udžbenicima, ove zmajolike životinje svrstane su u dva sasvim različita razreda: razred vodozemaca dio života provodi u vodi te bez nje ne može živjeti, dok se razred gmazova sasvim dobro snalazi i u najsušim predjelima svijeta. U Hrvatskoj su sve vrste vodozemaca i gmazova zaštićene, pa ih ne smijemo hvatati ni uznemiravati.

Podnaslov:

Dvostruki život amfibija

Tekst:

Znanstveno ime razreda vodozemaca je *Amphibia*, što na grčkom znači da vode dvostruki život. Njihovo je djetinjstvo potpuno vezano uz vodu: ličinke vodozemaca dišu na škrge, i žive u vodi, a kada odrastu razvijaju im se pluća pa prijeđu na kopno i počnu disati zrak.

Na Biokovu su *amfibije* predstavljene s pet vrsta žaba - bezrepaca te dva repata ljepotana: pjegavim daždevnjakom i malim vodenjakom.

Podnaslov:

Repati reptili

Tekst:

Gmazovi ili *Reptilia* ime duguju načinu kretanja: ili uopće nemaju nogu pa se kreću gmižući po trbuhu, ili su im noge tako kratke da im se trbuh svako malo vuče po podu. Za razliku od vodozemaca, u razmnožavanju nisu vezani uz vodu nego su potpuno prilagođeni životu na kopnu.

Po Biokovu gmiže ili trčkara čak 24 vrste gmazova - zmija i guštera - a u nižim dijelovima planine tromo šeta i kopnena kornjača – čančara.

Zanimljivost:

Vodenjaci i gušteri imaju sjajnu taktiku bijega – kad se nađu „u škripcu“ otkače rep, koji se ostane migoljiti u predatorskim kandžama. Vlasnik repa pobjegne, a rep mu ponovo naraste. Ponekad izrastu čak i dva!

Foto:

Daždevnjak:

Jedinstveni uzorak žutih pjega na leđima **pjegavog daždevnjaka** razlikuje ga od ostalih pripadnika vrste poput ljudskog otiska prsta.

BIOKOVO
Park prirode
Nature park

Gatalinka:

Okrugli „jastučići“ na vrhovima prstiju omogućavaju žabici **gatalinki** odlično prianjanje za glatke površine listova i grana pri penjanju po grmlju i drveću.

Žuti mukač:

Crno-žuta kombinacija znak je za otrov! Zato **žuti mukač** u slučaju opasnosti pokazuje svoj jarko obojani trbuh, kako bi pokazao da nije ni ukusan, ni bezopasan plijen.

Poskok:

Poskok je naša najljuća otrovnica! Zato ga nemojte ljutiti - zaobiđite ga i pustite na miru. Prepoznat ćete ga po roščiću navrh glave i izlomljenoj cik-cak šari na leđima.

Mosorska gušterica:

Mosorska gušterica pravi je endem Dinarida. Živi na surim stijenama i golim kamenjarima sa što manje vegetacije.

12.2. Vošac – škola u prirodi 2 – Leptiri (tabla tip 9 120x90cm)

Naslov

Razigrani leteći cvjetovi

Uvod

Leptiri su ljepotani među kukcima – već tisućljećima očaravaju ljude na svim kontinentima. Posebno je fascinantan njihov životni ciklus u kojem se događa potpuna preobrazba ličinke u odraslog leptira. Teško je i pojmiti da je gmizava gusjenica koja žvače lišće zapravo „beba“ elegantnog leptira koji siše nektar leteći ponad livada poput „oživjelog“ cvijeta!

Tekst

Leptire često dijelimo na dnevne i noćne, ovisno o tome u kojem dijelu dana su aktivni. Noćnih leptira puno je više: od preko **500** vrsta leptira na Biokovu, „samo“ je stotinjak dnevnih. Pa ipak, taj podatak govori o velikoj bioraznolikosti biokovskih staništa. Danji leptiri zbog svoje specifične biologije brzo reagiraju na promjene staništa smanjenjem brojnosti ili potpunim nestankom. Zato ih smatramo dobrim indikatorima stanja okoliša i sustavno pratimo njihove populacije. Posebno se to odnosi na rijetke, endemične i zaštićene vrste koje žive na našoj planini, poput dalmatinskog okaša, crnog apolona, crnog planinskog okaša i drugih. Pri susretu s njima, biolozi entomolozi naprosto osjete leptiriće u truhu!

Zanimljivost:

Leptiri se ubrajaju u najraznolikije kukce na svijetu: najveći je leptir kraljice Aleksandre s rasponom krila od čak 30 cm, a najmanji patuljasti moljčić s rasponom krila od jedva 2 mm.

Foto:

Crni planinski okaš ljubitelj je visina – najčešće ga nalazimo iznad 1500 m. n. v. Tamna krila pomažu mu upiti što više sunčeve topline za život u planini.

Crni apolon voli različita staništa, pa ga možemo sresti i u svijetlim gorskim šumama i na suhim planinskim travnjacima i kamenjarima.

Dalmatinski okaš endemična je podvrsta iz porodice šarenaca. Šarama u obliku očiju na krilima zbunjuje potencijalne grabežljivce.

Uvećana slika ljuskica na krilima. Tekst: Prah na leptirovim krilima zapravo su sitne ljuskice poslagane poput crijepova na krovu.

Danja medonjica noćni je leptir, ali aktivan danju. Za sunčanih dana možemo ga sresti uz rubove šuma.

BIOKOVO
Park prirode
Nature park

12.3. Vošac – škola u prirodi 3 – Ptice (tabla tip 9 120x90cm)

Naslov

Krilati zbor Biokova

Uvod:

Biokovskim prostranstvima odzvanja preko stotinu vrsta ptičjih glasova, a samo ih najveći stručnjaci znaju sve raspoznati. Taj zbor predvode ptice pjevice, pokušavajući nadglasati manje talentirane pjevače poput veličanstvenih grabljivica, kreštavih vrana i djetlića-bubnjara.

Podnaslov:

Vladari biokovskog neba

Tekst:

Dok polako jedre na zračnim strujama, ptice grabljivice u nama izazivaju divljenje i poštovanje. Manje sisavce, ptice i gmazove ta scena tjera na paničan bijeg u najbliži zaklon. Jer grabljivice su munjeviti predatori oštra oka i još oštrijih kandži kojima vrlo učinkovito grabe svoj plijen.

Među biokovskim grabljivicama najveći i najveličanstveniji je suri orao. Snažna krila raspona od preko 2,5 metra omogućuju mu vrtoglavo visok let i brzo obrušavanje za plijenom. Kao i ostale grabljivice, jako je nespretn na tlu, ali je pravi majstor u jedrenju na zračnim strujama - može lebdjeti u zraku i po nekoliko sati bez ijednog zamaha krilima!

Zanimljivost (uz fotografiju):

Na Biokovu živi svjetski brzinski rekorder! Sa zabilježenom brzinom od čak 290 km/h, **sivi sokol** je najbrže živo biće na Zemlji!

Foto:

Suri orao živi na visokoj nozi – svija svoje veliko gnijezdo na najnepristupačnijim biokovskim liticama.

Vrtna strnadica je najugroženija ptica pjevica u Parku. Kod zadnjeg prebrojavanja na njenim je staništima zabilježeno samo pet pjevajućih mužjaka.

Crnu žunu teško je nadglasati – bubnja vrlo glasno u otvorenim naletima poput strojnice! Ali zato izgleda vrlo elegantno u crnoj odori s crvenom kapicom.

Orao zmijar na meniju ima samo gmazove. Mora biti izrazito spretan u lovu na svoju omiljenu hranu, jer nije imun na zmijski otrov!

BIOKOVO
Park prirode
Nature park

12.4. Vošac – škola u prirodi 4 – Šišmiši (tabla tip 9 120x90cm)

Naslov

Tajanstveni noćni lovci

Uvod

Šišmiši su jedini sisavci koji aktivno lete i to lete – rukama! Otuda i znanstveni naziv njihove porodice: *Chiroptera* na grčkom doslovno znači: „krilate ruke“. Šišmiševo krilo – *letnica* – zapravo je kožna opna rastegnuta između tankih prstiju produženih poput žbica kišobrana.

Tekst:

Davni preci današnjih šišmiša bili su dnevne životinje izvrsna vida. Pojavom opasnih ptica grabljivica u njihovom zračnom prostoru, šišmiši se prilagođavaju na noćni život. Danju se skrivaju u špiljama i dupljama, a za noćni lov razvili su složen sustav eholokacije – „gledanja“ ušima! Cijela im je glava prilagođena što preciznijem odašiljanju i primanju ultrazvučnih signala, pomoću kojih stvaraju savršenu sliku prostora. Tako mogu u potpunome mraku otkriti i najmanju bubicu – šišmišju poslasticu.

Hraneći se kukcima šišmiši reguliraju populacije biljnih štetnika i smanjuju količinu letećih „napasti“ poput komaraca. Iako imaju malo prirodnih neprijatelja, ovi korisni noćni lovci ugroženi su ljudskim djelovanjem na prirodu. Na Biokovu je zabilježeno 15 vrsta šišmiša i svi su zaštićeni zakonom.

Zanimljivost:

Najugodniji i najsigurniji položaj za odmor i spavanje šišmišima je – naglavačke. To im omogućuje posebna građa nožica i tetiva. Nakon što se prihvate za strop špilje, kandžice im se automatski zatvaraju, pa mogu mirno spavati potpuno opuštenih mišića.

Foto:

Bilo koji potkovnjak kojemu se na fotografiji vidi potkova

Zanimljiv kožni „ukras“ u obliku potkove oko nosnih otvora šišmiša **potkovnjaka** nadogradnja je složenog sustava eholokacije koja omogućuje šišmišu vrlo precizno lociranje plijena.

Dugokrili pršnjak obožava gužvu - u špiljama stvara velike kolonije u kojima su šišmiši gusto natiskani jedan do drugoga na pećinskome stropu. U jami Jamina na Biokovu zabilježena je kolonija od 4000 pršnjaka.

Veliki šišmiš voli jesti velike kukce poput trčaka, stonoga i pauka, koji se često zadržavaju na tlu. Kad leteći na samo pola metra iznad zemlje začuje njihovo šuškanje, munjevito ih ščepa u brišućem letu.

Svojim izrazito velikim ušima rijetki **Kolombatovićev dugoušan** može uloviti plijen samim osluškivanjem njegova kretanja, kako u letu tako i na nekom listu ili grančici.

Primorskom šišmišu uvijek se nekud žuri. Zato nije rijetkost da u ljetnim mjesecima izleti u lov još prije sumraka, pa čak i popodne.

BIOKOVO
Park prirode
Nature park

12.5. Vošac – škola u prirodi 5 – Flora i vegetacija (tabla tip 9 120x90cm)

Naslov:

Biokovski biljni vremeplov

Uvod:

S jedne strane omeđeno morem, s druge izduženom zagorskom nizinom, Biokovo djeluje poput kakva nasukanog otoka. Takav izdvojeni otočni karakter, kao i visina, specifična klima, reljef i geografski položaj, zaslužni su za dojmljivu raznovrsnost i posebnost biokovskog biljnog svijeta.

Tekst:

Stjenovito tijelo planine mjestimice je oskudno, a mjestimice vrlo raskošno odjeveno u raznobojno biljno ruho. Vršnu zonu obrastaju prostrani planinski pašnjaci, dok su gole stijene, klisure i točila načičkane nježnim, ali žilavim biljčicama pukotinarkama. U dubokim vrtačama vršne visoravni razvijene su lijepe bukove šume, a na sjevernim padinama pridružuje im se i biokovska jela. Niže predjele obrastaju šume alepskog bora, stranca koji se u Dalmaciji već potpuno udomaćio, a s primorske strane nalazimo i reliktnu šumu domaćeg dalmatinskog crnog bora. Hrast medunac ili dub raste na području Staze i Podglogovika, a guste šikare crnog i bijelog graba obrastaju niže padine poput zelenog vijenca.

Biljno bogatstvo Biokova čini više od 1400 zabilježenih vrsta, od kojih su mnoge rijetke i zaštićene te endemi i relikti zaostali iz daleke prošlosti Zemlje.

Zanimljivost (uz fotografiju šume crnog bora):

Prije posljednjeg ledenog doba, šume crnog bora rasle su poput prstena oko cijelog Sredozemlja. Visoki biokovski grebeni pružili su im utočište, pa su, kao u kakvoj vremenskoj kapsuli, uspjele preživjeti oledbu.

Foto:

Prekrasni **planinski ljiljan, vrtoglav** ili **ljiljan Katanijeve**, endem je Dinarskih planina. Ime je dobio po vrsnoj splitskoj prirodoslovki Mariji Cattani.

Cjeloviti karanfil, nenazubljeni karanfil ili **stijenski klinčić** pripada skupini ilirsko-balkanskih endema. Prvi ga je uočio, sabrao i opisao slavni botaničar Robert Visiani baš na Biokovu.

Ilirsko-jadranski endem **buhač, buvač** ili **divlji pelin** prirodni je insekticid. Zbog visokog sadržaja insekticidnih tvari već se više od 100 godina uzgaja diljem Sredozemlja.

Zovu je **patuljasta trešnja** ili **puzava šljiva** i jedna od biokovskih biljaka-alpinista. Živi na strmim stijenama i osunčanim liticama, prkoseći ljetnoj žezi i zimskoj buri.

BIOKOVO
Park prirode
Nature park

12.6. Vošac – škola u prirodi 6 – Geologija i podzemlje (tabla tip 9 120x90cm)

Naslov:

U carstvu biokovskog krša

Uvod:

Iako je nastalo prije čak 65 milijuna godina, geolozi Biokovo smatraju mladom planinom. Kada se njegovo stjenovito tijelo izdiglo iz mora, počeli su procesi okršavanja – stvaranja čudesnog biokovskog krša.

Tekst:

U procesima okršavanja glavnu ulogu ima voda. Ona topi vapnenačke i dolomitne stijene, modelirajući u njima bezbrojna udubljenja, šupljine i pukotine. Tako na površini nastaju krški oblici poput škrapa, kamenica i ponikava. Ali prava stvaralačka moć vode dolazi do izražaja tek u tami podzemlja. Prodirući sve dublje kroz šupljikave stijene, voda je u podzemlju Biokova izdubila pravi labirint jama i špilja, ukrašenih najfinijim špiljskim nakitom.

U potrazi za tim podzemnim blagom, speleolozi su na Biokovu istražili već petstotinjak jama i špilja, a ulaze novih pronalaze doslovno na svakom pregledu terena! Imena im daju prema trenutnoj inspiraciji: nekad se radi o nekom toponimu, nečijem imenu, specifičnom obliku ili događaju. Tako se najdublja biokovska jama zove Mokre noge, a slijede ju Jama Amfora i jamski sustav A1-Vilimova jama.

Zanimljivost (uz fotografiju špiljskog pamuka):

Špiljski pamuk je naziv za rijetku vrstu vlaknastih siga izgrađenih od tankih igličastih kristala kalcita. Pronađen je u jami Amfori blizu vrha Sv. Jure.

Foto:

Foto iz neke jame sa speleolozima: Preko 95 % speleoloških objekata na Biokovu su jame s velikim vertikalama, pa je za istraživanje potrebno mnogo speleološke opreme i užadi te velika vještina.

Foto iz jame Mokre noge: S dubinom od 841 m, jama Mokre noge trenutno je peta po dubini u Hrvatskoj.

Foto mrežasti krš: Mrežasti krš Biokova sastoji se od bezbrojnih ponikava, gusto natiskanih jedna do druge. U mnogima od njih skriveni su ulazi u duboke jame.

Foto kamenica: Kamenice su površinske udubine u vapnencu različitih oblika i veličina. U njima se nakuplja voda, pa su vrlo važne za biljni, životinjski i ljudski svijet Biokova, na kojem je površinska voda prava rijetkost.

BIOKOVO
Park prirode
Nature park

14. Sv. Jure jug – tabla za slijepe i slabovidne (tip 9 120 x 90 cm)

Naslov:

Sveti Jure s čelom u munjama

Uvod

Najviši vrh planine „s korijenjem u moru a čelom u munjama“ je Sv. Jure s 1762m nadmorske visine. Na njegovom vrhu izgrađen je 90 m visoki toranj radiotelevizijskog odašiljača, pa je tako vrh tornja, na visini od 1850 m, najviša fiksna točka u Hrvatskoj!

Tekst:

Do Sv. Jure vodi Biokovska cesta, najviša hrvatska prometnica. Izgrađena je 1965. godine za potrebe radiotelevizijskog odašiljača. Tada je srušena i stara crkvice sv. Jure koja je stoljećima čuvala najviši biokovski vrh. Premještena je nešto istočnije od vrha 1968. godine, ali je i dalje najviša crkva u Hrvatskoj.

Osim hodočasnika, planinara i izletnika, područje Sv. Jure često posjećuju i speleolozi, jer je cijeli kraj prepun dubokih jama. U njima žive malena bića savršeno prilagođena speleološkom životu. Mnogi su špiljski beskralješnjaci izgubili nepotrebne organe poput krila i očiju, a razvili izdužena ticala i dlake za snalaženje u potpunome mraku. Od dvjestotinjak vrsta špiljskih „vanzemaljaca“, čak 60 su endemi Biokova. Takav je i škaroruki veles pronađen u jami Amfora baš na području Sv. Jure. Njegove ekstremno duge pandžice prilagodba su na život na zidovima gdje bez prestanka teče tanak film vode.

BIOKOVO
Park prirode
Nature park

15. Sv. Jure – vidikovac jug – tip 7 90x60

Naslov:

Kao na Mjesecu

Podnaslov:

Mrežasti krš Biokova

Tekst:

Biokovo je carstvo krških fenomena: ponikve ili vrtače, škrape, kamenice, špilje, jame i ledenice, sve su prisutne na našoj planini. Ipak, površinskim reljefom dominiraju ponikve ili vrtače –velike ljevkašte ili ovalne udubine u kršu, koje su na vršnom biokovskom platou tako gusto naslagane da podsjećaju na kratere Mjesečeve površine. Zato se ova karakteristična geomorfološka osobitost Biokova naziva mrežasti, boginjavi ili Mjesečev krš.

Podnaslov:

„Vanzemaljci“ podzemlja

Tekst:

U labirintu biokovskog krša skriveni su ulazi u nebrojene špilje i jame, čijim je kanalima premreženo čitavo podzemlje naše planine. U njemu žive malena bića savršeno prilagođena speleološkom životu. Mnogi su špiljski beskralješnjaci izgubili nepotrebne organe poput krila i očiju, a razvili izdužena ticala i dlake za snalaženje u potpunome mraku. Od dvjestotinjak vrsta špiljskih „vanzemaljaca“, čak 60 su endemi Biokova.

Zanimljivost:

Škaroruki veles (*Tritomrus veles*) nije biće s druge planete, nego iz jame Amfora s područja Sv. Jure, istražene do dubine -788 metara. Ekstremno duge pandžice prilagodba su na život na zidovima gdje bez prestanka teče tanak film vode. **(uz fotografiju)**

Foto:

Mrežasti krš podsjeća na površinu Mjeseca

Ponikva s zelenim dnom: Ponikve u kamenoj goleti Biokova doimaju se kao zeleni buketi u kršu

Lažištupavac *Protoneobisium biocovense* reliktna je vrsta opstala u biokovskom podzemlju još od prije tercijara. S dužinom čeljusnih nožica do 2,5 cm ubraja se u najveće lažištupavce na svijetu.

Dvojenoga *Biokoviella mauriesi* endemična je vrsta ledenih jama biokovske zaravni

BIOKOVO

Park prirode
Nature park

16. Sv. Jure – vidikovac sjever – tip 7 90x60

Naslov:

Najviša cesta u Hrvatskoj

Uvod:

Izgrađena 1965. godine za potrebe radiotelevizijskog odašiljača na Sv. Juri, biokovska cesta postala je najvišom prometnicom u Hrvatskoj. Njeno trasiranje kroz biokovski krš bilo je pravo umijeće, a gradnja od prijevoja Staze do vrha trajala je dvije godine. Sve se radilo ručno: kopalo se mašklinima (krampovima) i motikama, uz pomoć ćuskije (poluge) i eksploziva. Cesta je asfaltirana 1978. godine.

Podnaslov:

Zvonca za uzbunu

Tekst:

Pukotine u stijenama i kamenim liticama, kao i rahla, nestabilna točila, dom su malenim biljnim simbolima Biokova: **puzavom zvoncu** (*Edraianthus serpyllifolius*) i **biokovskom** ili **patuljastom zvoncu** (*Edraianthus pumilio*). Obje su biljčice endemi i relikti – drevne vrste sačuvane samo na malim područjima – utočištima. Nažalost, u doba izgradnje biokovske ceste i odašiljača Biokovo još nije bilo proglašeno parkom prirode, pa malena zvonca nisu bila dovoljno sigurna u svojem utočištu - za vrijeme radova neke su populacije djelomično ili čak potpuno uništene. Iako naizgled nježne i krhke, te žilave biljčice u svom kamenom domu bez problema odolijevaju snijegu, buri i olujama, pa se, uz zaštitu staništa, njihove populacije postepeno obnavljaju i danas se smatraju stabilnima na Biokovu.

Zanimljivost:

Vrh odašiljača na Sv. Juri najviša je točka u Hrvatskoj! Nadmorska visina postolja (1760 m), uvećana za visinu tornja (90 m), iznosi 1850 m – što je dvadesetak metara više od dinarskog Sinjala, najvišeg vrha Hrvatske (1831 m).

Foto:

Biokovska cesta

Biokovsko zvonce

Puzavo zvonce

BIOKOVO
Park prirode
Nature park

17. Sv. Jure – jug – tip 7 90x60

Naslov:

Letači vrha Biokova

Uvod:

Dok posjetitelji i planinari tek nakratko uživaju u pogledu sa Sv. Jure, neke ptice smatraju najviši vrh Biokova idealnim domom. Tako neke od strogo zaštićenih vrsta možemo susresti na najvišim predjelima oko samog vrha.

Tekst:

Alpski popić (*Prunella collaris*) gnijezdi se u pukotinama stijena strmih, oskudno obraslih planinskih padina. Tijelo mu je prekriveno sivim, smeđim i crnim perjem, ispruganim na području krila i repa. Na Biokovu je uočljiv uz visokogorske kamenjare za vrijeme jesenje selidbe u niže predjele.

Kamenjar (*Monticola saxatilis*) je pjevica veličine kosa. Gnijezdi se na otvorenim, stjenovitim biokovskim padinama, a zimuje južno od Sahare. Mužjak je za gniježđenja pravi kicoš, s kombinacijom plave glave i plašta, riđim trbuhom i bijelim leđima. Ženka je smeđa s narančastim repom.

Žutokljuna galica (*Pyrrhocorax graculus*), zvana ćolica, pravi je stanovnik visina. Gnijezdi se u jamama po visokogorskoj zoni Biokova, pa speleolozima pomaže otkriti položaj novih jama. Ističe se sjajnim crnim perjem, jarko žutim kljunom i crvenim nogama. Vrlo je društvena ptica, pa se može vidjeti u velikim jatima.

Zanimljivost:

Žutokljuna galica visinski je rekorder: njezino gnijezdo na 6500 m.n.v. u Himalajama najviše je ikad zabilježeno ptičje gnijezdo, a članovi jedne ekspedicije na silasku s Mount Everesta opazili su jato galica kako leti na visini od nevjerovatnih 8200 m!

Foto:

Alpski popić

Žutokljuna galica

Žutokljuna galica u letu

Kamenjar

BIOKOVO
Park prirode
Nature park

18. Sv. Jure – sjever – tip 7 90x60

Naslov:

Rogati alpinisti Biokova

Podnaslov:

Divokoza (*Rupicapra rupicapra*) prava je kraljica planinskoga krša. Elegantno i okretno penje se po vrletnim stijenama kojima često nisu dorasli ni mnogi vješti alpinisti.

Uvod:

U 19. stoljeću divokoze su zbog pretjeranog lova gotovo izumrle na području Hrvatske. Šezdesetih godina 20. stoljeća na izvorna stara staništa na Biokovu uneseno je 48 jedinki ove plemenite vrste s Prenja i Čvrsnice u Bosni i Hercegovini. Danas je biokovska populacija divokoze stabilna i među najbrojnijima u Republici Hrvatskoj.

Tekst:

Divokoza je nešto veća od domaće koze, gušće dlake, s dugačkom tamnom prugom na leđima. Vitki crni rogovi krase glavu i mužjaka i ženke, samo su kod mužjaka vrhovi rogova nešto duži i zavnutiji prema nazad. Tijelo divokoze je zbijeno i snažno, a njezine lake noge mogu potrčati i do 50km/h na teškom, stjenovitom terenu. Impresivno je gledati divokoze kako u trku skaču do dva metra u visinu i čak šest u daljinu!

Ljeti brste sočne trave i zeljaste biljke planinskih livada i pašnjaka a zimi grickaju lišajeve, mahovine i mladice drveća, često silazeći u niže predjele prema moru, gdje uvijek ima dovoljno hrane.

Uz divokožu, na biokovske vrleti naseljeni su i **mufloni**, vrsta divlje ovce. Mužjake muflona lako je prepoznati po ogromnim, ovnovski zavnutim rogovima.

Zanimljivost:

Starost divokoze može se procijeniti po njezinim rogovima tako da se broju pršljenova – godova na rogovima doda broj pet.

Fotografije:

Divokoza (više fotografija)

Muflon

BIOKOVO
Park prirode
Nature park

19. Sv. Jure – crkva – tip 7 90x60

Naslov:

Sveti Jure s čelom u munjama

Uvod:

Na najvišem vrhu planine s „korijenjem u moru a čelom u munjama“ od davnina stoji skromna crkvice posvećena omiljenom narodnom svecu, svetom Juri.

Tekst:

Ljudski je duh oduvijek stremio k visini, pa su ljudi često na najvišim vrhuncima podizali svetišta - utočišta duše. Ne zna se točno kada je na najvišem biokovskom vrhu izgrađena prva crkvice sv. Jure, ali se zna da je postojala još u 12 stoljeću, o čemu svjedoči kamena ploča koja se nalazila iznad oltara stare, srušene crkvice. U pisanom obliku prvi put je spominje franjevac Pavao Rovinjanin 1640. godine, opisujući svoj put od Makarske preko Biokova do imotskog samostana u Prološcu. Srednjovjekovna je crkvice bila niska kamena građevina ukopana u zemlju, s malim otvorom prema jugu. Stajala je na samome vrhu, s kojeg je uklonjena 1965. godine zbog gradnje TV odašiljača. 1968. godine ponovo je sagrađena na današnjoj lokaciji te je i dan danas najviša crkva u Hrvatskoj.

Zanimljivost:

Na blagdan svetog Jure u proljeće, 23. travnja, gorski su vrhunci redovito još okovani snijegom. Zato je datum hodočašća biokovskom svetom Juri pomaknut na posljednju subotu u srpnju.

Foto:

mozaik i kip iz unutrašnjosti (da se može vidjeti i ako nije otvoreno).

Tekst uz sliku: Akademski kipar Jure Žaja 1988. godine je izradio veliki mozaik svetog Jure koji na konju ubija zmaja te kip Gospe Suotkupiteljice.

foto stare crkvice sv Jure na vrhu prije preseljenja: foto Maxa Kleibera iz knjige Makarska i Primorje Petra Kaera iz 1914. (pretisak Matica hrvatska 1996.) ili neka druga fotografija stare crkvice.

Foto planinarskog križa (<http://www.hpd-sveti-jure.com/index.php/zabiokovlje/o-biokovu/70-planinarski-kriz-sa-crkvice-svetog-jure.html>)

Tekst: Metalni planinarski križ koji su svetome Juri poklonili planinari iz Zavidovića iz Bosne i Hercegovine 1933. godine. I danas ga planinari nose u procesiji na misi.

stare foto: <http://www.hpd-sveti-jure.com/index.php/zabiokovlje/o-biokovu/80-crkvice-svetog-jure-na-biokovu-je-na-vrdolskoj-strani.htm>

GRUPA 1. IZRADA SIGNALIZACIJSKO INTERPRETACIJSKIH TABLI

	STAVKA	SPECIFIKCIJA	JEDINIČNA MJERA	KOLIČINA	JEDINIČNA CIJENA	CIJENA BEZ PDV-a	PDV	CIJENA S PDV-om
1.	IZRADA SIGNALIZACIJSKO INTERPRETACIJSKIH TABLI	<p>1) GRAFIČKA PRIPREMA</p> <p>2) TISAK I IZRADA: postavljaju se aluminijske panel ploče preko kojih dolazi naljepnica (UV otporna) na koju se tiskaju informacije</p> <p>3 kom ORO Glavna karta s 3 kom pripadajućih konstrukcija sukladno Priručniku grafičkih standarda Parkova Hrvatske (TIP 23) 6 kom IO Edukativne ploče sa 6 kom pripadajućih konstrukcija sukladno Priručniku grafičkih standarda Parkova Hrvatske (TIP 9) na lokaciju Vošac- škola u prirodi k.č. 2031/11 k.o. Makarska-Makar</p> <p>4 kom OPP sa 4 kom pripadajućih konstrukcija sukladno Priručniku grafičkih standarda Parkova Hrvatske (TIP 17)</p> <p>11 kom IO Edukativna ploča s 11 kom pripadajućih konstrukcija sukladno Priručniku grafičkih standarda Parkova Hrvatske (TIP 7)</p> <p>5 kom konstrukcija putokaza sukladno Priručniku grafičkih standarda Parkova Hrvatske (TIP 42) s brojem znakova na putokazu sukladno Prilogu I. DoN (ukupno 14 kom)</p> <p>6 kom konstrukcija putokaza sukladno Priručniku grafičkih standarda Parkova Hrvatske (TIP 43) s brojem znakova na putokazu sukladno Prilogu I. DoN (ukupno 27 kom)</p>	kpl	1				
2.	DOBAVA I MONTAŽA	na lokacije definirane u Prilogu I. DoN	kpl	1				
					UKUPNO			

GRUPA 2. IZRADA TABLI ZA SLIJEPE

	STAVKA	SPECIFIKCIJA	JEDINIČNA MJERA	KOLIČINA	JEDINIČNA CIJENA	CIJENA BEZ PDV	PDV	CIJENA S PDV-om
1.	IZRADA TABLI ZA SLIJEPE	<p>1) GRAFIČKA PRIPREMA 2) TISAK I IZRADA: 3 kom IO Table za slijepe s 3 kom pripadajućih konstrukcija sukladno Priručniku grafičkih standarda Parkova Hrvatske (TIP 9) Vošac: 6 kom pratećih tabli dimenzija 450 X 600 mm na Brailleovom pismu <i>(POJAŠNJENJE: Predmetne ploče moraju imati sadržaj prilagođen za videće i za slijepe osobe. Ploče za slijepe izrađuju se od materijala kompakta dimenzija 450 x 600 na kojeg se Braillovim pismom otiskuje zadani tekst. Tisak se vrši ekspanzirajućim UV lakom tehnikom sitotiska u više slojeva tako da se dobije ispučenost tiska ili na neki drugi način kojim će Brailleovo pismo biti čitko. Ploče se na informativno obavijesne edukativne ploče TIP9 montiraju aluminijskim profilom dimenzija 60 x 60 x 6 mm tako da se jedna strana bočnog profila pričvrsti za jednu stranu nosive konstrukcije, a na drugu stranu zaljepi ploča od kompakta i dodatni učvrsti sigurnosnim vijcima kako je predviđeno u knjizi standarda Parkova prirode.</i></p>	kpl	1				
2.	DOBAVA I MONTAŽA	na lokacije definirane i Prilogi I. DoN	kpl	1				
					UKUPNO			

PRILOG V. – PONUDBENI LIST

NARUČITELJ:	PREDMET NABAVE:	
JU PP Biokovo Franjevački put 2/A 21300 Makarska	Izrada tabli	
PONUDBENI LIST		
PODACI O PONUDITELJU		
Zajednica gospodarskih subjekata	DA	NE
Naziv Ponuditelja/člana zajednice gospodarskih subjekata ovlaštenog za komunikaciju s Naručiteljem		
Sjedište Ponuditelja/člana zajednice gospodarskih subjekata ovlaštenog za komunikaciju s Naručiteljem		
Adresa za primanje pošte (ako je različita od adrese sjedišta)		
OIB (ili nacionalni identifikacijski broj prema zemlji sjedišta gospodarskog subjekta, ako je primjenjivo)		
Broj računa/IBAN		
Navod o tome je li ponuditelj u sustavu PDV-a	DA	NE
Adresa e-pošte		
Kontakt osoba ponuditelja		
Ime/prezime/funkcija osobe ovlaštene za zastupanje Ponuditelja		
Broj telefona		
Broj telefaksa		
Sudjelovanje Podugovaratelja	DA	NE
PONUDA br. _____		
Cijena ponude bez PDV-a		
PDV (25%)		
Cijena ponude s PDV-om		
Rok valjanosti ponude		
<i>mjesto/datum</i>	<i>potpis osobe ovlaštene za zastupanje</i>	

Dodatak V.1. Ponudbenom listu

NARUČITELJ:		PREDMET NABAVE:	
JU PP Biokovo Franjevački put 2/A 21300 Makarska		Izrada tabli	
PODACI O ČLANOVIMA ZAJEDNICE GOSPODARSKIH SUBJEKATA			
Naziv člana zajednice gospodarskih			
Sjedište			
Adresa za primanje pošte (ako je različita od adrese sjedišta)			
OIB (ili nacionalni identifikacijski broj prema zemlji sjedišta gospodarskog subjekta, ako je primjenjivo)			
Broj računa			
Gospodarski subjekt u sustavu PDV-a		DA	NE
Adresa e-pošte			
Kontakt osoba			
Ime/prezime/funkcija osobe ovlaštene za zastupanje			
Broj telefona			
Broj telefaksa			
Predmet, količina, vrijednost i postotni udio koji će pružiti član zajednice gospodarskih subjekata			
<i>mjesto/datum</i>		<i>potpis osobe ovlaštene za zastupanje</i>	

Dodatak V.2. Ponudbenom listu

NARUČITELJ:		PREDMET NABAVE:	
JU PP Biokovo Franjevački put 2/A 21300 Makarska		Izrada tabli	
PODACI O PODUGOVARATELJIMA			
Naziv podugovaratelja			
Sjedište			
Adresa za primanje pošte (ako je različita od adrese sjedišta)			
OIB (ili nacionalni identifikacijski broj prema zemlji sjedišta gospodarskog subjekta, ako je primjenjivo)			
Broj računa			
Gospodarski subjekt u sustavu PDV-a		DA	NE
Adresa e-pošte			
Kontakt osoba			
Ime/prezime/funkcija osobe ovlaštene za zastupanje			
Broj telefona			
Broj telefaksa			
Dio ugovora koji će izvršavati podugovaratelj (predmet, količina, vrijednost podugovora i postotni dio ugovora koji se daje u podugovor)			
<i>mjesto/datum</i>		<i>potpis osobe ovlaštene za zastupanje</i>	

Temeljem članka 251. stavka 1. točka 1. i članka 265. stavka 2. Zakona o javnoj nabavi (NN 120/2016), kao osoba ovlaštena za zastupanje gospodarskog subjekta dajem sljedeću:

IZJAVU O NEKAŽNJAVANJU

kojom ja _____ iz _____
(ime i prezime) (prebivalište i adresa stanovanja)

broj identifikacijskog dokumenta _____ izdanog od _____,

kao osoba iz članka 251. stavka 1. točka 1. Zakona o javnoj nabavi **za sebe, za gospodarski subjekt i za sve osobe koje su članovi upravnog, upravljačkog ili nadzornog tijela ili imaju ovlasti zastupanja, donošenja odluka ili nadzora gospodarskog subjekta:**

_____ (naziv i sjedište gospodarskog subjekta, OIB)

pod materijalnom i kaznenom odgovornošću izjavljujem da meni i svim osobama koje su članovi upravnog, upravljačkog ili nadzornog tijela ili imaju ovlasti zastupanja, donošenja odluka ili nadzora gospodarskog subjekta te gospodarskom subjektu nije izrečena pravomoćna osuđujuća presuda za jedno ili više sljedećih kaznenih dijela:

a) sudjelovanje u zločinačkoj organizaciji, na temelju:

- članka 328. (zločinačko udruženje) i članka 329. (počinjenje kaznenog djela u sastavu zločinačkog udruženja) Kaznenog zakona i
- članka 333. (udruživanje za počinjenje kaznenih djela), iz Kaznenog zakona (NN 110/97., 27/98., 50/00., 129/00., 51/01., 111/03., 190/03., 105/04., 84/05., 71/06., 110/07., 152/08., 57/11., 77/11. i 143/12.);

b) korupciju, na temelju:

- članka 252. (primanje mita u gospodarskom poslovanju), članka 253. (davanje mita u gospodarskom poslovanju), članka 254. (zlouporaba u postupku javne nabave), članka 291. (zlouporaba položaja i ovlasti), članka 292. (nezakonito pogodovanje), članka 293. (primanje mita), članka 294. (davanje mita), članka 295. (trgovanje utjecajem) i članka 296. (davanje mita za trgovanje utjecajem) Kaznenog zakona i
- članka 294.a (primanje mita u gospodarskom poslovanju), članka 294.b (davanje mita u gospodarskom poslovanju), članka 337. (zlouporaba položaja i ovlasti), članka 338. (zlouporaba obavljanja dužnosti državne vlasti), članka 343. (protuzakonito posredovanje), članka 347. (primanje mita) i članka 348. (davanje mita) iz Kaznenog zakona (NN 110/97., 27/98., 50/00., 129/00., 51/01., 111/03., 190/03., 105/04., 84/05., 71/06., 110/07., 152/08., 57/11., 77/11. i 143/12.);

c) prijevare, na temelju:

- članka 236. (prijevare), članka 247. (prijevare u gospodarskom poslovanju), članka 256. (utaja poreza ili carine) i članka 258. (subvencijska prijevare) Kaznenog zakona i
- članka 224. (prijevare), članka 293. (prijevare u gospodarskom poslovanju) i članka 286. (utaja poreza i drugih davanja) iz Kaznenog zakona (NN 110/97., 27/98., 50/00., 129/00., 51/01., 111/03., 190/03., 105/04., 84/05., 71/06., 110/07., 152/08., 57/11., 77/11. i 143/12.)

d) terorizam ili kaznena djela povezana s terorističkim aktivnostima, na temelju:

- članka 97. (terorizam), članka 99. (javno poticanje na terorizam), članka 100. (novačenje za terorizam), članka 101. (obuka za terorizam) i članka 102. (terorističko udruženje) Kaznenog zakona
- članka 169. (terorizam), članka 169.a (javno poticanje na terorizam) i članka 169.b (novačenje i obuka za terorizam) iz Kaznenog zakona (NN 110/97., 27/98., 50/00., 129/00., 51/01., 111/03., 190/03., 105/04., 84/05., 71/06., 110/07., 152/08., 57/11., 77/11. i 143/12.)

e) pranje novca ili financiranje terorizma, na temelju:

- članka 98. (financiranje terorizma) i članka 265. (pranje novca) Kaznenog zakona i
- članka 279. (pranje novca) iz Kaznenog zakona (NN 110/97., 27/98., 50/00., 129/00., 51/01., 111/03., 190/03., 105/04., 84/05., 71/06., 110/07., 152/08., 57/11., 77/11. i 143/12.)

f) dječji rad ili druge oblike trgovanja ljudima, na temelju:

- članka 106. (trgovanje ljudima) Kaznenog zakona
- članka 175. (trgovanje ljudima i ropstvo) iz Kaznenog zakona (NN 110/97., 27/98., 50/00., 129/00., 51/01., 111/03., 190/03., 105/04., 84/05., 71/06., 110/07., 152/08., 57/11., 77/11. i 143/12.),

UPUTA: Izjavu može dati osoba po zakonu ovlaštena za zastupanje gospodarskog subjekta za gospodarski subjekt i za sve osobe koje su članovi upravnog, upravljačkog ili nadzornog tijela ili osoba koja ima ovlasti za zastupanje, donošenje odluka ili nadzora gospodarskog subjekta. U navedenom slučaju osoba ovlaštena za zastupanje gospodarskog subjekta može na jednoj izjavi dati izjavu i za sve osobe koje su članovi upravnog, upravljačkog ili nadzornog tijela ili osoba koja ima ovlasti za zastupanje, donošenje odluka ili nadzora gospodarskog subjekta.

Ovaj obrazac potpisuje osoba ovlaštena za samostalno i pojedinačno zastupanje gospodarskog subjekta. Ukoliko su dvije ili više osoba ovlaštene zastupati gospodarski subjekt pojedinačno i samostalno dovoljno je da izjavu za gospodarski subjekt potpiše jedna od osoba ovlaštenih zastupati pojedinačno i samostalno.

Izjavu o nekažnjavanju nije potrebno ovjeriti potpisom kod nadležne sudske ili upravne vlasti, javnog bilježnika ili strukovnog ili trgovinskog tijela u državi poslovnog nastana gospodarskog subjekta, odnosno državi čiji je osoba državljanin.

mjesto/datum	ime/prezime/potpis osobe ovlaštene za zastupanje

Temeljem članka 251. stavka 1. točka 2. i članka 265. stavka 2. Zakona o javnoj nabavi (NN 120/2016), kao osoba ovlaštena za zastupanje gospodarskog subjekta dajem sljedeću:

IZJAVU O NEKAŽNJAVANJU

kojom ja _____ iz _____
(ime i prezime) (prebivalište i adresa stanovanja)

broj identifikacijskog dokumenta _____ izdanog od _____,

kao osoba iz članka 251. stavka 1. točka 2. Zakona o javnoj nabavi **za sebe, za gospodarski subjekt i za sve osobe koje su članovi upravnog, upravljačkog ili nadzornog tijela ili imaju ovlasti zastupanja, donošenja odluka ili nadzora gospodarskog subjekta:**

_____
(naziv i sjedište gospodarskog subjekta, OIB)

pod materijalnom i kaznenom odgovornošću izjavljujem da meni i svim osobama koje su članovi upravnog, upravljačkog ili nadzornog tijela ili imaju ovlasti zastupanja, donošenja odluka ili nadzora gospodarskog subjekta te gospodarskom subjektu nije izrečena pravomoćna osuđujuća presuda za jedno ili više sljedećih kaznenih dijela:

g) sudjelovanje u zločinačkoj organizaciji, na temelju:

- članka 328. (zločinačko udruženje) i članka 329. (počinjenje kaznenog djela u sastavu zločinačkog udruženja) Kaznenog zakona i
- članka 333. (udruživanje za počinjenje kaznenih djela), iz Kaznenog zakona (NN 110/97., 27/98., 50/00., 129/00., 51/01., 111/03., 190/03., 105/04., 84/05., 71/06., 110/07., 152/08., 57/11., 77/11. i 143/12.);

h) korupciju, na temelju:

- članka 252. (primanje mita u gospodarskom poslovanju), članka 253. (davanje mita u gospodarskom poslovanju), članka 254. (zlouporaba u postupku javne nabave), članka 291. (zlouporaba položaja i ovlasti), članka 292. (nezakonito pogodovanje), članka 293. (primanje mita), članka 294. (davanje mita), članka 295. (trgovanje utjecajem) i članka 296. (davanje mita za trgovanje utjecajem) Kaznenog zakona i
- članka 294.a (primanje mita u gospodarskom poslovanju), članka 294.b (davanje mita u gospodarskom poslovanju), članka 337. (zlouporaba položaja i ovlasti), članka 338. (zlouporaba obavljanja dužnosti državne vlasti), članka 343. (protuzakonito posredovanje), članka 347. (primanje mita) i članka 348. (davanje mita) iz Kaznenog zakona (NN 110/97., 27/98., 50/00., 129/00., 51/01., 111/03., 190/03., 105/04., 84/05., 71/06., 110/07., 152/08., 57/11., 77/11. i 143/12.);

i) prijevare, na temelju:

- članka 236. (prijevare), članka 247. (prijevare u gospodarskom poslovanju), članka 256. (utaja poreza ili carine) i članka 258. (subvencijska prijevare) Kaznenog zakona i
- članka 224. (prijevare), članka 293. (prijevare u gospodarskom poslovanju) i članka 286. (utaja poreza i drugih davanja) iz Kaznenog zakona (NN 110/97., 27/98., 50/00., 129/00., 51/01., 111/03., 190/03., 105/04., 84/05., 71/06., 110/07., 152/08., 57/11., 77/11. i 143/12.)

j) terorizam ili kaznena djela povezana s terorističkim aktivnostima, na temelju:

- članka 97. (terorizam), članka 99. (javno poticanje na terorizam), članka 100. (novačenje za terorizam), članka 101. (obuka za terorizam) i članka 102. (terorističko udruženje) Kaznenog zakona
- članka 169. (terorizam), članka 169.a (javno poticanje na terorizam) i članka 169.b (novačenje i obuka za terorizam) iz Kaznenog zakona (NN 110/97., 27/98., 50/00., 129/00., 51/01., 111/03., 190/03., 105/04., 84/05., 71/06., 110/07., 152/08., 57/11., 77/11. i 143/12.)

k) pranje novca ili financiranje terorizma, na temelju:

- članka 98. (financiranje terorizma) i članka 265. (pranje novca) Kaznenog zakona i
- članka 279. (pranje novca) iz Kaznenog zakona (NN 110/97., 27/98., 50/00., 129/00., 51/01., 111/03., 190/03., 105/04., 84/05., 71/06., 110/07., 152/08., 57/11., 77/11. i 143/12.)

I) dječji rad ili druge oblike trgovanja ljudima, na temelju:

- članka 106. (trgovanje ljudima) Kaznenog zakona
- članka 175. (trgovanje ljudima i ropstvo) iz Kaznenog zakona (NN 110/97., 27/98., 50/00., 129/00., 51/01., 111/03., 190/03., 105/04., 84/05., 71/06., 110/07., 152/08., 57/11., 77/11. i 143/12.)

kao ni za odgovarajuća kaznena djela koja, prema nacionalnim propisima države poslovnog nastana gospodarskog subjekta, odnosno države čiji sam državljanin, obuhvaćaju razloge za isključenje iz članka 57. stavka 1. točaka od (a) do (f) Direktive 2014/24/EU.

UPUTA: Izjavu može dati osoba po zakonu ovlaštena za zastupanje gospodarskog subjekta za gospodarski subjekt i za sve osobe koje su članovi upravnog, upravljačkog ili nadzornog tijela ili osoba koja ima ovlasti za zastupanje, donošenje odluka ili nadzora gospodarskog subjekta. U navedenom slučaju osoba ovlaštena za zastupanje gospodarskog subjekta može na jednoj izjavi dati izjavu i za sve osobe koje su članovi upravnog, upravljačkog ili nadzornog tijela ili osoba koja ima ovlasti za zastupanje, donošenje odluka ili nadzora gospodarskog subjekta.

Ovaj obrazac potpisuje osoba ovlaštena za samostalno i pojedinačno zastupanje gospodarskog subjekta. Ukoliko su dvije ili više osoba ovlaštene zastupati gospodarski subjekt pojedinačno i samostalno dovoljno je da izjavu za gospodarski subjekt potpiše jedna od osoba ovlaštenih zastupati pojedinačno i samostalno.

Izjavu o nekažnjavanju nije potrebno davati pod prisegom niti ovjeriti potpisom kod nadležne sudske ili upravne vlasti, javnog bilježnika ili strukovnog ili trgovinskog tijela u državi poslovnog nastana gospodarskog subjekta, odnosno državi čiji je osoba državljanin.

mjesto/datum	ime/prezime/potpis osobe ovlaštene za zastupanje

Obrazac 3. Izjava o solidarnoj odgovornosti zajednice ponuditelja

Gospodarski subjekti udruženi u zajednicu ponuditelja daju

IZJAVU O SOLIDARNOJ ODGOVORNOSTI ZAJEDNIČKIH PONUDITELJA

kojom izjavljujemo da:

1. Naziv i sjedište gospodarskog subjekta: _____
Adresa: _____
OIB: _____ Telefon: _____ Telefaks: _____
e-mail: _____
Ime, prezime i funkcija ovlaštene osobe: _____

2. Naziv i sjedište gospodarskog subjekta: _____
Adresa: _____
OIB: _____ Telefon: _____ Telefaks: _____
e-mail: _____
Ime, prezime i funkcija ovlaštene osobe: _____

3. Naziv i sjedište gospodarskog subjekta: _____
Adresa: _____
OIB: _____ Telefon: _____ Telefaks: _____
e-mail: _____
Ime, prezime i funkcija ovlaštene osobe: _____

kao članovi zajednice ponuditelja solidarno odgovaramo naručitelju za uredno ispunjenje ugovora koji će se sklopiti u slučaju odabira naše ponude.

U _____, _____ 2020.

Članovi zajednice ponuditelja:

(upisati ime, prezime i funkciju ovlaštenih osoba za zastupanje)

_____

(potpis)

_____

(potpis)

_____

(potpis)

Napomena: U slučaju većeg broja članova zajednice ponuditelja, potrebno je upisati podatke o svim članovima zajednice ponuditelja (po potrebi upisati dodatne retke).

Obrazac 4. Dokaz kriterija *ISKUSTVO IZRADE I MONTAŽE TABLI*

NARUČITELJ:		PREDMET NABAVE:		
JU PP Biokovo Franjevački put 2/A 21300 Makarska		Izrada tabli		
GRUPA 1.				
DOKAZ KRITERIJA <i>ISKUSTVO IZRADE I MONTAŽE TABLI</i>				
Redni broj	Naziv i opis	Zaštićeno prirodno područje ¹ (DA/NE) <small>*ukoliko je odgovor DA, navesti o kojem zaštićenom prirodnom području se radi</small>	Datum i mjesto izvršenja	Naručitelj i kontakt osoba naručitelja ²
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
<i>mjesto/datum</i>		<i>ime/prezime/potpis ovlaštene osobe</i>		

¹ Zaštićeno prirodno područje u rangu nacionalnih parkova i/ili parkova prirode

² Naručitelj zadržava pravo provjere navoda.

Obrazac 5. Dokaz kriterija *ISKUSTVO IZRADE I MONTAŽE TABLI ZA SLIJEPE*

NARUČITELJ:		PREDMET NABAVE:		
JU PP Biokovo Franjevački put 2/A 21300 Makarska		Izrada tabli		
GRUPA 2.				
DOKAZ KRITERIJA <i>ISKUSTVO IZRADE I MONTAŽE TABLI ZA SLIJEPE</i>				
Ponuditelj ima iskustvo u izradi i montaži tabli za slijepe (zaokružiti):				
DA NE				
Redni broj	Naziv i opis	Zaštićeno prirodno područje ³ (DA/NE) <small>*ukoliko je odgovor DA, navesti o kojem zaštićenom prirodnom području se radi</small>	Datum i mjesto izvršenja	Naručitelj i kontakt osoba naručitelja ⁴
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
<i>mjesto/datum</i>		<i>ime/prezime/potpis ovlaštene osobe</i>		

³ Zaštićeno prirodno područje u rangu nacionalnih parkova i/ili parkova prirode

⁴ Naručitelj zadržava pravo provjere navoda.